Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

KOMMUNISTI

№ 9 (81) Syyskuu 1931

SISÄLTÖ:

Valtion Kustannusliike KIRJA
LENINGRAD 1931 PETROSKOI

KOMMUNISTI

№ 9 (81)
v. 1931. Syyskuu

NKP(b):n LENINGR. ja KARJALAN ALUEKOMIT. POLIITTISTALOUDELLINEN KUUKAUSIJULKAISU.

TOIMITUKSEN OSOITE: LENINGRAD, Harkovskaja 7. V/K KIRJA, puh. 173-11.

Nykyhetki Saksassa ja Saksan Kommunistisen Puolueen tehtävät.

Elokuun 9 p:nä suoritettu kansanäänestys Preussin valtiopäivien hajoittamisesta ja sitä seurannut mitä kiihkein poliisiterrori Saksan kompuoluetta vastaan ovat paljastaneet poikkeuksellisen terävästi luokkavoimien sijoituksen: toisella puolella porvariston yhteisrintama, — fasisteista aina sosialidemokraatteihin asti — joka taistelee kriisin kapitalistisen poistamisen puolesta, toisella puolella kommunistinen puolue, joka mobilisoi ja järjestää joukkoja taisteluun kriisin vallankumouksellisen ratkaisun puolesta.

Mitä pitemmälle aika kuluu, sitä syvemmäksi kehittyy taloudellinen pula siirtyen teollisuuden alalta rahatalouden alalle, saattaen valtion budjetin ja kapitalistisen Saksan luottojärjestelmän sekasortoon. Mitä pitemmälle mennään, sitä heikommaksi käy monopolistisen pääoman vastustus kriisin turmelevaa vaikutusta vastaan ja sitä terävämpiä ovat muodoiltaan Saksan kapitalistisen järjestelmän kaikkein tärkeimmissä renkaissa ilmenevät «odottamattomat» luhistumat. Mitä enemmän porvaristo yrittää etsiä «järjestyneesti» ulospääsyä kriisistä kapitalismin puitteissa, sitä voimakkaammin kehittyvät Saksan kapitalismin sisäiset ja ulkoiset ristiriidat.

Kriisin tavaton kärjistyminen ja uhkaava finanssiromahdus ovat täysin vahvistaneet Kominternin Tpk:n XI:n täysistunnon analyysin, että kriisi ei ole vielä läheskään saavuttanut huippukohtaansa ja että vastoin porvarillisten ja sosialidemokraattisten taloustieteilijäin optimistisia ennusteluja pulan nopea edelleen kärjistyminen on kiertämätön.

Kominternin Tpk:n XI täysistunto totesi, että «taloudellinen pula Saksassa johtaa luokkataistelujen tavattomaan kärjistymiseen ja kasvaviin poliittisiin järkytyksiin, että se jouduttaa vallankumouksellisen pulan edellytysten kasvua». Tämän jälkeen on Saksan kapitalistisen talouden mätänemisprosessi tapahtunut kiihtyvässä tempossa. Saksassa siirtyy pula uuteen vaiheeseen.

Teollisuuskriisi laajenee finanssikriisiksi. Jo viime vuoden syys-lokakuussa parlamenttivaalien jälkeen pääoman virtaaminen Saksasta ulkomaille kohosi heti miljaardiin markkaan. Toinen pääomain pakoaalto alkoi Saksan Genevessä kärsimän tappion jälkeen, Itävallan ja Saksan välisen tulliliiton luhistumisen jälkeen, jolloin Saksan porvaristo yritti käyttää hyväkseen voittaja-imperialistien leirissä ilmeneviä ristiriitoja murskatakseen Versaillesin sopimuksen. Kummassakin tapauksessa «luottamuksen kriisi» alkoi siitä, että joukkojen vallankumouksellisen liikehtimisen kasvua pelästynyt Saksan porvaristo alkoi isänmaallisesti piiloittaa pääomiaan. Mutta tällä kertaa antoi iskun erikoisen voimakkaasti Versailles-järjestelmän santarmi

Ranskan imperialismi — Saksan pääomanomistajain tarmokkaalla «myötävaikutuksella».

Ranskan imperialismin «eristämisen» legenda hajosi pian kuin tuhka tuuleen. Ranskan imperialismin manöveerauksen tarkoituksena oli kapitalistisen Saksan polvilleen asettamisen jälkeen muuttaa se Ranskan imperialismin tavalliseksi vasalliksi ja liittää se välittömästi neuvostovastaiseen yhteisrintamaan.

Yhdysvaltain jälkeen on Ranskan imperialismin hallussa maailman toiseksi suurimmat kultavarastot. Maailman kultavarastojen v. 1931 ollessa 51,4 miljardia markkaa tulee niistä Yhdysvaltojen osalle 20,6 miljard. ja Ranskan osalle 9,3 miljard. Tämän lisäksi on Ranskan pankin hallussa ulkomaisia vekseleitä 6,5 miljardin arvosta. Hyvin lyhyen ajan kuluessa onnistui Ranskan imperialismi ammentamaan Saksasta yli 2 miljardia markkaa, etupäässä lyhytaikaisia lainoja, Saksan koko velkasumman ollessa 18 miljardia (siitä lyhytaikaista luottoa 8,2 miljardia). Saksan aseman luonnehtimiseksi riittää kun osoitetaan, että jälelle jäänestä noin 4 miljardin lyhytaikaisesta luotosta heinäkuun toisella puoliskolla tuli Yhdysvaltain osalle puolitoista miljardia ja saman verran Englannin osalle, mutta Ranskan osalle vain 400 milj. Tämä Saksaan kohdistettu isku oli tähdätty oikein. Saksan valtiopankin aseman järkkyminen johti nopeassa tahdissa suoraan pankkiromahduksiin. Saksassa muodostui finanssipiiritystila. Saksan monopolistisen pääoman yhteisrintamayritys, Saksan tuhansien suurimpien teollisuus- ja pankkilaitosten keskinäinen takaus luottojärjestelmän tukemiseksi osoittautui veteen suunnatuksi miekaniskuksi. Lyhytaikaisen luoton poisvirtaamisen temppo ei hidastunut, vaan päinvastoin kiihtyi. Korkoprosentti, jota monopolistinen pääoma oli vastoin «normaalisten» pulien kaikkia lakeja suojellut ja joka antoi «järjestyneen kapitalismin» puolustajille tilaisuuden koettaa pitää kiinni vararikkoutuneista teorioistaan, alkoi kuumeisesti kohota: aluksi 5:een ja sittemmin jopa 7:ään prosenttiin. Pääoman lujasti puoliansa pitänyt finanssirintama tuli murretuksi. Sitten seurasi tunnettu Hindenburgin vetoomus Hooveriin ja Brüning ja Kurtius matkustivat Tsekersiin.

Hooverin suunnitelman yhteydessä pulpahti jälleen esiin legenda Ranskan imperialismin «eristämisestä». Eivät ainoastaan porvarilliset politiikot ja II internationaalen johtajat alkaneet puhua kapitalismin vakaantumisen uuden kauden alkamisesta, vaan myöskin kommunistisen puolueen eräissä osissa, kuten esim. tov. Thälmann mainitsi Saksan KP:n viimeksi pidetyssä täysistunnossa, alkoi kuulua ääniä amerikkalaisen pääoman «pasifistisesta esiintymisestä», joka pääoma pakoittaa Europpaa ja m.m. Ranskan imperialismia antamaan moratorion. Ranskan imperialismin «eristämisen» teoria johtaa käytännössä Versaillessin systeemiä vastaan käytävän taistelun heikkenemiseen, koska kapitalistinen Ranska on tämän systeemin pääasiallisin ylläpitäjä, ja SSSR:ää vastaan sunnatun sotilaallisen intervention vaaran *aliarvioimiin*, joka on siirtymässä *korkeammalle asteelle*. SSSR:ssä saavutettujen sosialismin voittojen johdosta syntynyt tietoisuus proletariaatin diktatuurin mahdin lisääntymisestä tekee imperialismille välttämättömäksi muuttaa neuvostovastaista rintamaa uusien ehtojen mukaisesti, mikä merkitsee ensikädessä välttämättömyyttä vetää yhtenäiseen neuvostovastaiseen rintamaan ei vain länsieurooppalaisia vasalleja, vaan myöskin *suuria* imperialistisia voimia. Juuri *tässä* on imperialistisen maailman Saksaa kohtaan harjoittaman politiikan painopiste. Ranskan, Englannin ja Amerikan imperialismin välillä käydään taistelua siitä, missä muodoissa ja miten on käytet-

tävä hyväkseen Saksan finanssikriisiä. Samalla kuin Ranskan imperialismi yrittää, esittämällä poliittisia vaatimuksia korvaukseksi porvarillisen Saksan «pelastustoiminnasta», (Saksan ja Itävallan yhtymisestä luopuminen, panssarilaivojen rakentamisesta luopuminen, Saksan saattaminen finanssikontrollin alaiseksi jne) päästä täydelliseen ylivaltaan mantereella, — Englannin ja Amerikan imperialismi, kumpikin omalla tavallaan, pyrkii heikentämään tätä ylivaltaa, koska se ei halua, että Ranskan imperialismi yksinään korjaisi taloudelliset ja poliittiset hedelmät kapitalistisen Saksan «pelastustoiminnasta» luoton avulla. Tässä suhteessa on kuvaava seuraava Englannin työväenhallituksen virallisen äänenkannattajan «Daily Heraldin» lausunto 18 pv. heinäkuuta: «Iso-Britannia vastaa Ranskan uhkaaviin vaatimuksiin: Ei.» Hyökkäys puntaa vastaan, jota viime aikoina Ranskan imperialismi on käynyt käyttäen mielikeinoinaan — lyhytaikaisen luoton lakkauttamista Englannissa, on poliittinen manöveri Englannin imperialismin painostamiseksi tarkotuksella pakoittaa se suurempiin myönnytyksiin Ranskan imperialismin Saksaan nähden esittämien poliittisten vaatimusten suhteen.

Kuten tunnettua, ei luottoapua annettu. Mutta 2 miljaardin luotto, vaikkapa se olisi annettu pikaisesti, olisi voinut ainoastaan helpoittaa tilannetta, mutta ei ratkaista finanssikriisiä. Valtiopankin johtajan Lutherin palaaminen tyhjin käsin Lontoosta ja Parisista aiheutti paniikin. Heinäkuun 11 p:nä otettiin valtiopankista ulos ulkomaisia vekseleitä 100 milj. markan arvosta. Paniikki syntyi ensikädessä Darmstadtin pankin tallettajain keskuudessa. Heinäk. 13 p:nä pankit antoivat ulos 10—15% vaadituista summista. Illalla ilmoitettiin pankkien ja säästökassojen sulkemisesta kahdeksi päiväksi. Pääoman poisvirtaaminen kohosi heinäkuun loppuun mennessä ennen kuulumattomaan määrään — 7—8 miljardiin markkaan. Vientiä jouduttanut Brüningin hallitus vuorostaan helpoitti valuutan poisvirtaamista. Ei vain ulkomaiset pankit, vaan myöskin oman maan kapitalistit, Brüningin hallituksen patrioottisista kehoituksista ja dekreeteistä huolimatta, veivät kuumeisella kiireellä Saksasta kaiken, mitä voitiin viedä kooten ulkomailla valuuttaa.

Kapitalistisen Saksan uusi kansainvälinen «pelastustoiminnan» yritys, n.s. seitsemän valtion finanssikonferenssi Lontoossa, kärsi yhtä musertavan vararikon kuin kaikki aikaisemmatkin yritykset ja samalla johti voittajaimperialistien leirin sisäisten ristiriitain yhä suurempaan kärjistymiseen. Odotetun luoton asemasta sai Brünning Lontoossa vain päätöslauselman ulkomaisen pitkäaikaisen luoton poisoton pysähdyttämisestä. Tällä ei tietenkään vielä annettu Saksan kapitalismille vakavaa apua. Suotta ei Saksan edustajisto Lontoossa lausunut pettyneenä: emmehän me tulleet tämän takia, vaan u u s i e n lainojen takia. Ei ole helppo pakottaa koko maailman pankkiireja ja kapitalisteja panemaan uhan alaiseksi pääomiaan Saksassa, jossa finanssikriisi on yhä kärjistymässä. Lontoon päätöslauselman toteuttamisen vaikeuksista puhuu jo amerikkalaisten pankkiirien neuvottelukokous, joka pidettiin 23 pv. heinäkuuta. Federaalisen reservipankin aloitteesta «Berliner Börsenzeitung» ilmoittaa tästä neuvottelukokouksesta seuraavaa:

«Pankkimaailma kallistuu siihen suuntaan, että juuri saksalaisten lainojen oman edun vuoksi ei ole puhuttava niin paljon niiden jäätymisestä, sillä määrättyjen ehtojen vallitessa tämä voisi vaikuttaa heikentävästi luoton jatkuvaan myöntämiseen».

Samaan aikaan Ranskan imperialismi vääjäämättömästi jatkoi Lontoossa Saksan täydellistä antautumista tarkoittavien poliittisten vaatimustensa esittämistä. Brüningin hallitus

ei vielä antautunut ja vaikkapa se haluaisikin antautua, ei se voi sitä tällä hetkellä tehdä sen takia, että se pelkää kiihtymyksen avointa räjähdystä itse Saksassakin.

«Ei mitään harhaluuloja, — kirjoittaa «Fankfurtet Zeitung» Lontoon konferenssia koskevassa artikkelissaan, — kaiken tämän jälkeen ei ole mitään perustaa luoda itselleen uusia harhaluuloja. Ranska ei halua auttaa meitä, ennenkuin me hyväksymme sen poliittiset vaatimukset. Englanti ei voi paljon meitä auttaa, kuten osoitti Englannin pankin eilinen korkokannan korotus 2½ %:sta 3½ %:iin. Amerikka avoimesti väistelee, sen jälkeen kun se oli lykännyt sotamaksujen suorittamisen vuodella, enemmästä aineellisesta riskistä Euroopassa».

Millaiset ovat sitten Saksan porvariston tulevaisuusnäköalat?

Saksan porvaristolla on nykyään uusien rahavarojen kaksi mahdollista lähdettä: ulkomainen luotto ja kotimaiset varat. Saksan porvaristo ymmärtää, että nykyisissä olosuhteissa korkeintaan 2 milj. dollariin nouseva mahdollinen ulkomainen luotto on vesipisara kuumalla kivellä. Tämän takia se turvautuu työtätekevien joukkojen ja ensikädessä työväenluokan suoraan tai välilliseen ryöstämiseen. Työtätekevien joukkojen elintasoa vastaan suunnatun hyökkäyksen perussuunnitelmaa toteutetaan kahdella suunnalla: «oman avun» varjolla Saksan koko porvaristo, sosdemit mukaan luettuna, harjoittaa propagandaa inflatsionin puolesta, josta laajoja joukkoja ryöstämällä annettaisiin rahavaroja teollisuudelle. «Näin ei voi kauemmin jatkua, — kirjoittaa «Frankfurter Zeitung», — Valtiopankin on ilmoitettava, että se on valmis tyydyttämään kaikki luottovaatimukset». «On välttämätöntä palauttaa viipymättä vapaa rahan kiertokulku normaalisen keinon — pankkisetelin painaminen tarkan diskonttokontrollin alaisena — avulla», kirjoittaa seuraavana päivänä «Deutsche Allgemeine Zeitung». «Valtiopankin enempi viivyttely vain vaikeuttaa parantamista», — kirjoittaa Saksan porvariston entinen sosdem. rahaministeri Rudolf Hilferding «Gesellschaftin» viime numerossa (artikkeli «Ainoa keino»).

Tämän ohella suoritetaan ja järjestetään ennenkuulumattomassa laajuudessa suoranaista työpalkan alentamista. Työpalkan yleissumma on Saksassa n. 40 miljaardia markkaa. Suorittaen Brünningin diktatooristen dekreettien avulla suoranaista työpalkan alentamista toivoo porvaristo tämän toimenpiteen tuottavan suurempia tuloksia kuin ulkomaiset lainat. Jos seuraavana päivänä Danathpankin luhistumisen jälkeen raskaan teollisuuden äänenkannattaja «Deutsche Allgemeine Zeitung» julisti: avun voi tuoda vain pitkäaikaiset ulkomaiset lainat ja sellaisen dekreetin viipymätön julkaiseminen, joka määrää työpalkkoja alennettavaksi 30 %:lla. Heinäkuun 23 pv. luoteisen metallurgisen alueen sovinto-oikeus teki päätöksen yleisestä palkkojen alentamisesta elokun 1 pv:stä lähtien. Keski-Saksan liikkeenharjoittajain liitto vaatii tariffilainsäädännön kumoamista, koska se «jarruttaa työpalkan vapaata sopimista».

Melkein kaikki Saksan porvariston taloudelliset järjestöt ovat laatineet «oma-apu» ohjelmansa. Tämän ohjelman on kaikkein selvemmin esittänyt Ruhrin kauppakamari ja on se pääsisällöltään seuraava:

a) «yhteiskunnallisten menojen supistaminen»;

b) kuntain finanssioikeuksien supistaminen (liioitellun parlamenttarismin supistaminen kunnallishallinnossa);

c) «sosialisten laitosten saattaminen järjestykseen» (s.o. yhteiskunnallisen vakuutuksen rosvoaminen);

d) «tuotantokustannusten alentaminen» (s.o. työpalkan rosvoaminen).

Tällaiset ovat Saksan porvariston suunnittelemat toimenpiteet romahduksen estämiseksi ja ulospääsyn löytämiseksi kriisistä kapitalismin puitteissa. Kuvaavaa on tässä yhteydessä monopolistisen pääoman ja sen tärkeimmän yhteiskunnallisen tuen — sosialidemokratian — välinen työnjako. Samaan aikaan kun monopolistinen pääoma julistaa avoimesti ja törkeästi työväenluokan riistämisohjelmaansa ja alleviivaa kaikin voimin työpalkan suoranaisen alentamisen välttämättömyyttä, — sosialidemokratia, toteuttaen käytännössä tätä alentamista, julkisuudessa siirtää painopisteen ulkomaiseen luottoon ja inflatsioniin. «Jokaisen saksalaisen työläisen on nyt ajateltava sitä, että hänen liikeyrittäjänsä saisi ulkomaista luottoa», — lausuu sosialiversaillesilainen «Vorwärts».

Fasistista diktatuuria käytäntöön paneva hallitus yrittää valtiokoneiston puristuksen avulla luoda edellytykset tämän Saksan monopolistisen pääoman suunnitelman toteuttamiselle. Työttömäin «vapaaehtoista» työtä koskevan dekreetin tarkoituksena on poistaa nälkäiset joukot teollisuuskeskusten kaduilta. Sanomalehdistöä koskevan dekreetin tehtävänä on tukahduttaa kommunistinen joukkopropaganda. Poliisin «tiedustelu»-hyökkäykset Kompuolueen huoneustoihin tihenevät. Pannaan täytäntöön sosialidemokratian ja monopolistisen pääoman, ulkomaisen pääoman kanssa liitossa olevien Severingin ja Brüningin välistä salaista sopimusta, jonka tarkoituksena on vallankumouksellisen työväenliikkeen tuhoaminen, Saksan proletariaatin tarkoituksenmukainen provoseeraus ja Kommunistisen puolueen tukahduttaminen.

Mutta mitä kiukkuisemmin Saksan porvaristo hyökkää työtätekevien joukkojen elintasoa vastaan, sitä enemmän Saksan sosialidemokratia myy Saksan kansan etuja Ranskan imperialismille tarkoituksella vetää Saksa välittömästi mukaan neuvostovastaiseen rintamaan, — sitä laajempaa ja syvällisempää on joukkojen vallankumouksellinen liikehtiminen porvariston diktatuuria vastaan. Tämä on ilmennyt ennenkaikkea Kommunistisen puolueen kasvussa. Kominternin TpK:n XI täysistunnon jälkeen kuluneiden kahden kuukauden aikana on Saksan kompuolueeseen liittynyt melkein 70 tuhatta uutta jäsentä. Samaan aikaan kasvavat yhtä voimakkaasti kaikki muutkin vallankumoukselliset joukkojärjestöt: vallankum. ammattiliitto-oppositio, kommunistinen nuorisoliitto, punaiset rintamamiehet ym. Se on ilmennyt edelleen erikoisen myrskyisenä työttömien liikehtimisenä, jota on tapahtunut ympäri Saksan kolmen viimeksi kuluneen kuukauden aikana ja joka johti useissa paikoissa luonnonvoimaiseen elintarvevarastojen ja kauppojen ryöstämiseen. Se on ilmennyt työläisten ennenkaikkea koko vallankumouksellisen etujoukon mielialassa, joka etujoukko punaisten rintamamiesten mielenosoituksen yhteydessä lausui vastalauseensa työläisspartakiadin kieltoa ja Urheilupalatsilla pidetyn joukkokokouksen yhteydessä Brüningin dekreettiä vastaan, jolloin mielenosoittajat eivät väistyneet aseistettujen poliisien ja sotaväen edestä. Se ilmeni lopuksi kaupungin ja maaseudun pikkuporvariston mielialan muuttumisena.

Kominternin TpK:n XI täysistunto totesi, että Saksan kommunistinen puolue on onnistunut pysähdyttämään fasismin vaikutuksen lisääntymisprosessin kaupungin ja maaseudun pikkuporvarillisten kerrosten keskuudessa. Kuluvan vuoden keväällä suoritetut tehdaskomiteain vaalit osoittivat, että fasismin yritys tunkeutua tuotantolaitoksiin päättyi häpeälliseen tappioon. Pulan kehittyminen viimeisinä kuukausina on hämmästyttävällä nopeudella murtanut kaupungin ja maaseudun mitä laajimpain pikkuporvarillisten joukkojen taloudellisen pe-

rustan ja samalla niiden luottamuksen Saksan mahdollisuuteen selviytyä pulasta kapitalismin puitteissa. Tuloksena tästä on työtätekevän talonpoikaiston, toimitsijain ja kaupungin pikkuporvariston muiden kerrostumien käänteen alkaminen Kommunistisen puolueen puoleen. Tästä on todisteena talonpoikaispuolueen johtajan von Solayonin esiintyminen, joka tapahtui tähän puolueeseen kuuluvien työtätekevien talonpoikaisjoukkojen ilmeisen painostuksen johdosta. Tästä ovat todistuksena kommunistien menestykset toimitsijain keskuudessa viimeisten tehdaskomiteavaalien yhteydessä ja, mikä on kaikkein merkityksellisintä, tapahtumat Saksan sotajoukoissa (kommunistisen ryhmän paljastaminen Luxenwaldin leirillä, kolmentoista upseerin vetoomus Saksan kompuolueeseen). Pikkuporvaristoon nähden vaikutuksen saamiseksi fasisteja vastaan Saksan kommunistisen puolueen aloittamassa taistelussa alkaa vaakakuppi viime vuoden syyskuun vaalien jälkeen kallistua Kompuolueen puolelle. Mutta toistaiseksi tämä on vain prosessin alkua. Pikkuporvariston valloittaminen edelleen proletaarisen vallankumouksen puolelle riippuu työväenluokasta itsestään, sen Kommunistisen puolueen ympärille järjestäytymisen asteesta, Kompuolueen ja sosialidemokratian voimasuhteista; se tulee riippumaan siitä, missä määrin Kompuolue onnistuu käytännössä osoittamaan laajoille työtätekeväin joukoille, että vain Kompuolueen johtama työväenluokka — eikä porvaristo ja sosialidemokratia — on oleva hegemoni (johtaja-asemassa) taistelussa kansallisen vapautuksen puolesta.

Näissä olosuhteissa on mitä vastuunalaisin merkitys sillä, että Saksan kommunistinen etujoukko määrittelee mitä tarkemmin «tärkeimmän tehtävän ja hetken» luokkain suhteen ja konkreettisten erikoisuuksien, kunkin historiallisen hetken mitä tarkimman tarkastettavissa olevan huomioon oton» (Lenin) perustalla.

Mitä tarkoin määriteltyjä objektiivisia tosiseikkoja on nykyään Saksan vallankumouksellisen proletariaatin puolueen pidettävä johtolankanaan määritelläkseen toimintansa tehtävät ja muodot?

Ja ennen kaikkea, onko vielä tänäänkin oikea Kominternin Tpk:n XI täysistunnon analyysi vallankumouksellisen kriisin edellytysten kypsymisestä Saksassa? Eikö tämä ole jo ohieletty historiallinen etappi?

Kaikkien tarkistettavissa olevien tosiseikkojen tarkka huomioon ottaminen suo mahdollisuuden vastauksen antamiseen tähän kysymykseen.

Jos kansallisen vallankumouksen strateginen suunnitelma saa yhä konkreettisemman olemuksensa Saksan kommunistisen puolueen taistelussa reservien siirtymisen takia proletariaatin puolelle, jos itse Kommunistinen puolue ja sen poliittisen vaikutuksen siirtyminen joukkoihin nähden kasvavat voimakkaasti, — niin samanaikaisesti on Saksassa nykyään havaittavissa repeämä toiselta puolen Saksan kompuolueen yleisen strategisen suunnan ja taktillisten tehtävien suorittamisen välillä ja toiselta puolen Kommunistisen puolueen tehtaissa omaaman aseman ja työssäolevien proletaarien liikkeen välillä. Tämä voidaan havaita ennenkaikkea työväenluokan lakkotaistelussa. Samaan aikaan, kun Saksan ympärillä kiehuu lakkotaistelu, samaan aikaan kun Puolassa, jossa Kominternin XI täysistunto totesi samoin kuin Saksassa, vallankumouksellisen kriisin edellytysten kypsymisen, työväenluokka kolmessa joukkolakossa (vuorityöläisten lakko Dombrovissa, kutomatyöläisten lakko Bjelkissä, raitiotyöläisten lakko Varsovassa) ensi kerran yleismaailmallisen pulan aikana saavutti voittoja. —

Saksassa, vaikka joukkojen mieliala on ollut tavattoman kärjistynyt, ei viime vuoden kuluessa käyty yhtään voitollista joukkolakkotaistelua. Havaittavissa on vallankumouksellisen kriisin edellytysten voimakas edelleen kehittyminen. Mutta tällä hetkellä vallankumouksellista pulaa ei vielä ole. Saksan nykyisen tilanteen erikoisuutena on se, että historialliset määräajat yhä lyhenevät. Ja tämän yhteydessä on muistettava: työttömät yksinään, vaikka työttömäin liikehtimisellä yleismaailmallisen pulan aikana onkin tavattoman suuri merkitys, eivät tee vallankumousta. Ilman tehdasproletaritin liikehtimistä ei proletaarinen vallankumous tule Saksassa suoritetuksi

Tämän työssä olevien ja työttömien liikehtimisen välinen repeämä johtuu etupäässä kolmesta syystä: joukkojen luonnonvoimaisen liikehtimisen nykyinen tila yleensä, Kompuolueen ja sosialidemokratian nykyinen tila yleensä. Kompuolueen ja sosialidemokratian nykyinen voimasuhde ja ensikädessä kommunistien jälellejääneisyys joukkojen aktiivisuudesta tehtaissa. Vetäen mukaansa työläisjoukkoja poliittisilla tunnuslauseillaan puolueen peruskaaderit tehtaissa samaan aikaan jäävät jälkeen taktillisten tehtävien käytännöllisessä toteuttamisessa. Pyrkiessään kunkin esilläolevan taisteluhetken täyttämään mekaanisesti kansanvallankumouksen strategisella päämäärällä, puolueaktiivi useinkin asettaa taktiikan sijalle kansanvallankumouksen perspektiivin ja sen tähden jää jälkeen työväenluokan konkreettisesta, jokapäiväisestä taistelusta ja samalla heikentää kompuolueen taistelua sosialidemokratiaa vastaan, heikentää vallankumouksellisen ammattiliitto-opposition taistelua reformististen ammattiliittojen sisällä, eristäytyy tehtaista.

Sosialidemokratia ja reformistiset ammattiliitot käyttävät hyväkseen koneistonsa koko voiman estääkseen työtätekevien joukkojen liikehtimisen pääoman hyökkäystä ja fasistista diktatuuria toimeenpanevaa hallitusta vastaan puhkeamasta avoimeksi taisteluksi; he käyttävät hyväkseen työläisten pelkoa jäädä ilman työtä työntäen työläisiä passiivisuuden ja fasistista diktatuuria toimeenpanevan hallituksen alaiseksi alistumisen tielle. Kommunistisen puolueen heikon aseman vuoksi tehtaissa ei tämä sosialidemokraattien toiminta kohtaa asianmukaista vastarintaa. Ja tässä piilee mitä suurin vaara Saksan vallankumoukselle. Riittää Saksan kompuolueen yhteiskunnallisen kokoonpanon tarkkaaminen tullakseen vakuutetuksi Saksan kommunistisen etujoukon rintaman heikommasta kohdasta.

Saksan kommunistisen puolueen jäsenistöstä muodostavat tuotantolaitoksissa työskentelevät työläiset keskimäärin vain 20 %. 60—70 % Saksan kompuolueen jäsenistä muodostavat työttömät. Muutamilla seuduilla, esim. Ruhrilla, tuotantolaitoksissa työskentelevät muodostavat vain 10 % Kompuolueen järjestön jäsenistä. Samalla kuitenkin reformistisiin ammattiliittoihin kuuluu miljoonia työläisiä. Tosin reformistiset työläiset useinkin lähtevät lakkoon Kommunistisen puolueen ja ammattiliitto-opposition johdolla vastoin reformististen ammattiliittobyrokratien tahtoa. Kommunistisen puolueen ominaispaino poliittisesti on tehtaissa paljon suurempi, koska suurissa tuotantolaitoksissa ja tärkeimmillä tuotantoaloilla on voimasuhde Saksan kompuolueelle edullisempi. Mutta tosi pysyy totena: lakkoja ei ole, koska sosialidemokratian joukkoperusta ei ole vielä muserrettu, koska reformistiset ammattiliitot ovat vielä voimakkaat, ja meidän asemamme reformististen ammattiliittojen sisällä eivät ole lujittuneet. Ja näin on asianlaita objektiivisesti suotuisasta tilanteesta huolimatta, silloin kun työläiset itse etsivät kommunistista

puoluetta, mikä voidaan havaita esim. poliittisen lakon aikana Berlinissä Brünningin diktatuurisia lakeja vastaan, jolloin melkein kolmannen osan lakkolaisista käsittivät sellaisten laitosten työläiset, joissa ei ollut ollenkaan kommunistisia ryhmiä. Työläisjoukot seurasivat yksinkertaisesti melkein yhtä ainoata sanomalehdessä julkaistua kommunistisen puolueen joukkolakkokehoitusta. Samaan aikaan laajat työväenjoukot pidättyivät lakkotaistelusta Brünningin dekreettiä vastaan.

Kommunistit tehtaissa eivät osanneet käyttää hyväkseen legalististen sosialidemokraattisten traditsioonien kahlitsemain työläisjoukkojen valtavaa liikehtimistä voittaakseen sosialidemokraattien ylläpitämän taistelun palon joukkojen vallankumouksellista mobilisointia varten sosialidemokratiaa vastaan. Kommunistisen puolueen aktiivi ei kyennyt osoittamaan riittävää taistelutarmoa sosialidemokratiaa vastaan (mikä kuvasti Kommunistisen puolueen heikkoutta tehtaissa). Tuloksena tästä Saksan kommunistisen puolueen jälelle jäämisestä nykyisen vaiheen tärkeimmällä taistelurintamalla oli Brünningin diktaattorisen dekreetin esteetön voimaan saattaminen, vakavan niin taloudellisen kuin poliittisenkin lakkoliikkeen puuttuminen ja lopuksi useiden puoluejärjestöjen melkoinen passiivisuus porvariston paniikin päivinä: 13—16 pv. heinäkuuta.

Näin ollen kysymys Saksan kompuolueen työstä tuotantolaitoksissa ja reformististen ammattiliittojen sisällä työväenluokan enemmistön valtaamiseksi, s.o. peruskysymys vallankumouksellisen kriisin edellytysten kasvamisesta Saksassa vallankumoukselliseksi kriisiksi, pohjautuu välittömästi oikean suhteen probleemiin Kompuolueen konkreettisessa työssä Saksan kompuolueen strategisen päämäärän ja taktillisen tehtävän välillä, sosialidemokratian joukkoperustan murtamisen probleemiin, ensikädessä itsensä kommunististen kaaderien joukkojen mielialasta jälkeen jäämisen poistamisen pohjalla. Tämä merkitsee sitä, että kommunistien päättäväisyyden sosialidemokratian joukkoperustan murtamiseksi, ammattiliittobyrokratien vallan murtamiseksi reformististen ammattiliittojen sisällä tulee olla mittaamattomasti suuremman kuin nykyään. Ei ole epäilystäkään siitä, että sosialidemokratia on Saksan vallankumouksen tärkein sisäinen vihollinen. On tartuttava kiinni Saksan sosialidemokratian kurkkuun! Tässä on historia vielä kerran osoittanut oikeaksi leninismin tärkeimmän strategisen määritelmän.

«Se sisältyy sen tunnustamiseen, että:

1) vallankumouksen kaikkein vaarallisimpana yhteiskunnallisena tukena lähentyvän vallankumouksellisen ratkaisun kaudella ovat sovittelija-puolueet;

2) vihollisen (tsarismin tai porvariston) kukistaminen on mahdotonta ilman näiden puolueiden eristämistä;

3) tämän takia ovat vallankumouksen valmennuksen kaudella suunnattava päänuolet näiden puolueiden eristämiseksi, laajojen työtätekevien joukkojen irroittamiseksi heistä» (Stalin «Lokakuun tiellä», — esipuhe).

Finanssipula on erikoisen selvästi paljastanut Saksan sosialidemokratian yhteenkasvamisen porvarillisen valtiokoneiston kanssa. Jo Leipzigin edustajakokouksessa taloudellista pulaa koskevan kysymyksen alustaja Tarnov lausui, että Saksan sosdempuolueen tärkeimpänä tehtävänä on— kapitalismin lääkitseminen. «On ilman muuta selvää, että koko sosialidemokratia työskentelee siihen suuntaan, että kapitalismin kukistuminen tulisi estetyksi», kirjoittaa viimeisten tapahtumi-

en johdosta sosdem. Heilmann sosdem. puolueen berliniläisessä äänenkannattajassa. «Apu voi tulla vain Ranskalta» julistaa Saksan sosdem. puolue avoimesti julistuksessaan. «Taistelu Ranskan ja Saksan välisen sopimuksen puolesta, — on taistelua työn ja leivän, vapauden ja rauhan puolesta», näin luo teoreettista pohjaa «vasemmistolainen» itävaltalais-marxilainen Otto Bauer. «Neuvostoliitto — merkitsee sotaa, Ranskan imperialismi — rauhaa, SSSR:n sosialismi on kapitalismia, Saksan kapitalismi on sosialismia», — tällainen on II internatsionalen mukamas aatteellinen ase taistelussa ulospääsyn löytämiseksi pulasta kapitalismin puitteissa.

Saksan sosialidemokratia on astunut pulavaiheeseen. Saksan sosialidemokratian kehittynyt pula tulee merkitsemään vallankumouksellisen pulan alkamista Saksassa. Saksan ammattijärjestön viimeksi pidetyssä täysistunnossa Tarnov lausui:

«On olemassa vaara, että joukot jotka eivät kykene tajuamaan tilannetta, tulemme me menettämään».

Saksan sosialidemokratian riveistä poistuu jo kymmeniä tuhansia työläisiä. Mutta vielä suurempi osa heistä vaikka avoimesti epäilevätkin Welsin ja Tarnovien tien oikeutta, sosialidemokraattisten traditsioonien painostuksesta pysyttelee vielä sosialidemokraattisen puolueen jäseninä. Mutta vain tuhannet siirtyvät toistaiseksi suoraan Kommunistisen puolueen riveihin. J a t ä m ä s a n e l e e S a k s a n k o m m u n i s t i s e n p u o l u e e n p ä ä i s k u n s u u n n a n n y k y i s e s s ä k e h i t y s v a i h e e s s a: Saksan kompuolueen ««päänuolet» on suunnattava Saksan sosialidemokratian eristämiseksi ja ennen kaikkea «vasemmisto»- sosialidemokratian eristämiseksi. Jos Saksan sosialidemokratia «lääkitsee» Saksan kapitalismia, niin «vasemmistolainen» sosialidemokratia l ä ä k i t s e e Saksan sosialidemokratiaa. Olisi mitä vaarallisinta, v a r s i n k i n n y k y i s e s s ä v a i h e e s s a, aliarvioida «vasemmisto»-sosialidemokratian merkitys puskurina Kompuolueen ja sosdem. työläisten välillä, uskoa opportunistiseen legendaan sosialidemokratian «vasemmistolaisen» fraasin «kaksiteräisestä» luonteesta. «Vasemmisto»-sosialidemokraatit eivät lähennä, vaan etäännyttävät vallankumousta. Ja jos Kompuolueen asemain heikkous tehtaissa ja reformististen ammattiliittojen sisällä heijastaa sosialidemokratiaa vastaan käytävän taistelun heikkoutta, niin Saksin esimerkki, — jossa «vasemmisto»-sosialidemokratian demagogisten fraasien johdosta kommunistit kaikkein enimmän joutuivat sosdem. «vasemmistolaisen» fraasin «kaksiteräisyyden» hypnoosin valtaan, — osoittaa mitä selvemmin, missä piilee sosialidemokratian paljastamisen koko vaikeus laajojen sosialidemokraattisten ja reformististen työläisjoukkojen keskuudessa.

Näin ollen Saksan kompuolueen tämän hetken t ä r k e i n t e h t ä v ä sisältyy seuraavaan kahteen perustoimenpiteeseen:

1) O n k o h o t e t t a v a t y ö v ä e n l u o k a n l i i k e h t i m i n e n s i l l e t a s o l l e, että Saksan proletariaatti m u o d o s t u i s i t o d e l l a **kansanvallankumouksen** h e g e m o n i a k s i. Tätä varten on välttämätöntä, että puolueen tunnuslauseet tunkeutuisivat miljoonaisiin joukkoihin. Mutta puolueen tunnuslauseet tulevat itsensä työläisjoukkojen tunnuslauseiksi vain yhdellä ehdolla, — että «itse työläiset tulisivat oman kokemuksensa perusteella vakuutetuiksi näiden tunnuslauseiden oikeudesta» (Stalin). Tämän yhteydessä on vallankumouksen voitolle välttämätöntä, että puolue, «nojautuen luonnonvoimaiseen nousuun. . .säilyttäisi hallussaan liikkeen jakamattoman johdon». Ilman tätä bolshevikkien taktiikan erikoisuutta proletariaatin diktatuurin voitto olisi imperialismin olosuhteissa mahdoton». (Stalin).

T ä m ä m e r k i t s e e: Saksan kommunistisen puolueen on **käytännössä** pystyttävä järjestämään Saksan proletariaatin puolustaminen pääoman taloudellista hyökkäystä vastaan. Taistellen ei vain suur- ja joukkolakkojen mittakaavassa, vaan myöskin järjestäen työväenluokan taistelun jokaisessa tehtaassa ja laitoksessa liikkeenharjoittajain jokaista väkivaltatoimenpidettä vastaan, mobilisoiden ja järjestäen proletariaatin jokaisen joukko-osaston taistelumielialan niin tehtaissa kuin ammattiliitoissakin.

T ä m ä m e r k i t s e e e d e l l e e n: Saksan kompuolueen on jo tänään sanottava kirkkaasti ja selvästi! Saksan työväenluokalle, m i t ä tekee Kompuolue v a l t a a n t u l t u a a n, miten työväenluokka tulee t o t e u t t a m a a n proletariaatin diktatuurin, miten neuvostovalta panee täytäntöön tuotannon kontrollin, pankkien tehtaiden ja konepajojen kansallistuttamisen. N e u v o s t o j e n propageeraus on kohotettava mittaamattomasti korkeammalle tasolle kuin on ollut tähän asti. Bolshevistisen taktiikan erikoisuus nykyisellä etapilla sisältyy siihen, että jokapäiväisessä työssä tämän päivän konkreettinen ja jokapäiväinen taistelu s i d o t a a n y h t e e n huomisen päivän perspektiivien kanssa.

T ä m ä m e r k i t s e e: Saksan kommunistisen puolueen on siirryttävä proletariaatin joukkotaistelujen itsenäisen johtamisen propagandasta sen t o t e u t t a m i s e e n k ä y t ä n n ö s s ä. Saksan kommunistinen puolue on sekä aikaisemmin että paremmin kuin muut Kominternin sektiot, aloittanut toteuttaa taktiikkaa «luokka luokkaa vastaan». Mutta proletariaatin suuria joukkotaisteluja on Saksan kompuolue vasta vähäisessä määrässä johtanut itsenäisesti. Syy tähän on löydettävissä ensikädessä Saksan kompuolueen yleisen kasvun ja sen tuotantolaitoksissa ja ammattiliitoissa sosialidemokratiaa vastaan omaaman aseman tavattomassa epäsuhteellisuudessa.

Jos Profinternin V kongressin oikean suunnan edellytyksenä itsenäisen ammatillisen liikkeen muodostamiseksi Saksassa oli järjestymättömäin työläisten vallankumoukselliseen ammattiliikkeeseen vetämisen erikoisen merkityksen tunnustaminen «kolmannen kauden» olosuhteissa, — niin Profinternin tämän kurssin t o t e u t t a m i s e n edellytyksenä on epäilemättä ammattiliittobyrokratian joukkoperustan murskaaminen valloittamalla reformistiset työläiset reformististen a m m a t t i l i i t t o j e n sisällä. Saksan kommunistisen puolueen ei ole tyydyttävä sellaiseen tilanteeseen, että vieläpä vallankumouksellisen ammattiliitto-opposition piirikonferenssin e d u s t a j i s t a a m m a t t i l i i t t o j e n j ä s e n e t muodostavat korkeintaan 25 % konferenssin kaikista edustajista. Juuri tämä Saksan kompuolueen aseman heikkous tuotantolaitoksissa ja ammattiliitoissa oli m ä ä r ä t y n p a s s i i v i s u u d e n p ä ä a s i a l l i s e m p a n a l ä h t e e n ä, jota puoluejärjestöt osoittivat, m.m. Berlinin järjestö 13—16 heinäk. pankkien sulkemisen ja porvariston paniikin päivinä.

Näinä päivinä olisi kuitenkin ollut mahdollista ja olisi pitänyt kohottaa huomattavasti korkeammalle työväenluokan mobilisointi ja samalla jouduttaa pulan vallankumoukselliseen ratkaisuun pyrkivän taistelun tempoa. Tämä olisi voitu tehdä vain sillä ehdolla, että olisi ollut joukkojen etunenässä kulkeva kommunistinen aktiivi, vain sillä ehdolla, että Saksan kompuolueella olisi ollut voimakkaat asemat työväen joukoissa — tuotantolaitoksissa ja ammattiliitoissa.

2) O n s u u n n a t t a v a p u o l u e e n k a i k k i v o i m a t s o s i a l i d e m o k r a t i a a v a s t a a n. Yhdessäkään maassa ei vallankumouksellisen kriisin kehityksen tempo riipu niin suuressa määrässä sosialidemokratian joukkoperustan murskaamisen

temposta kuin Saksassa. Tämä edellyttää mitä vakavinta huomiota Saksan kompuolueen taholta sosialidemokraattisiin työläisiin ja työskentelyyn työläisjoukkojen valtaamiseksi reformististen ammattiliittojen sisällä. Tämä tehtävä ei ole uusi. Mutta nyt on tullut hetki, jolloin Saksan kompuolueen on kaikin mokomin saatava aikaan tällä rintamalla pikainen ja perinpohjainen käänne. Nykyään kommunistit vielä pelkäävät sitä, että «paljon» sosdem. työläisiä siirtyy kompuolueeseen. Tähän saakka vieläpä Profinternin avointa kirjettäkään, joka tarkoitti käänteen tekoa työssä reformististen ammattiliittojen sisällä, ei ole useimmissa piireissä saatettu vallankumouksellisen ammattiliitto-opposition joukkojen tietoon. Yhteisrintamataktiikka alhaalta päin sosialidemokraattisten ja reformististen työläisten kanssa on mitä voimakkain sosialidemokratian kriisin syventämisen ase. Juuri tältä kannalta katsoen tulee täysin oikeutetuksi Saksan kommunistisen puolueen päätös Preussin valtiopäivien hajoittamista koskevaan kansanäänestykseen osallistumisesta. Melkoiset joukot uskovat edelleen, että Severingin sosdem-hallitus Preussissa on «pienempi paha» kuin fasistista diktatuuria pystyttävä yleissaksalainen Brünningin hallitus. Saksan kompuolueen tehtävänä on joukkokamppailun perusteella osoittaa työläisjoukoille, myöskin sosialidemokraattisille työläisille, että sosialidemokratia ei ole este, vaan silta avoimeen fasistiseen diktatuurin, osoittaa Saksan työtätekeville, miten käytännössä toteutetaan yhteisrintamaa fasismin ja sosialifasismin välillä kapitalistisen ulospääsyn löytämiseksi pulasta. Saksan kompuolueen osallistuminen kansanäänestykseen on tällä kertaa samalla sekä ase sosialidemokratian paljastamiseen Severingin hallituksen muodossa että ase fasismin paljastamiseen, joka sen jälkeen löi perääntymiskelloa ja asiallisesti saboteerasi kansanäänestystä. Kun Kommunistinen puolue siirsi kansanäänestyksen laajojen parlamentin ulkopuolisten kamppailujen raiteille ja kun samalla muodostui vakava, todellinen uhka Preussin valtiopäivien hajottamiselle, paljastivat koko sosialifasistien leirin — Otto Welsistä ja Kurt Rodenfeldistä — aina Heinrich Brandleriin asti — kiivas ulvonta, kuinka tarkoin «päänuoli» on osunut sosialifasismin arimpaan kohtaan, iski «pienimmän pahan» teoria. *).

Toteuttaen tätä hetken tärkeintä, kaksinaista tehtävää on Saksan kompuolueen vielä suuremmalla tarmolla kuin aikaisemmin käytävä säälimätöntä taistelua kaikkia opportunismin ilmauksia vastaan omissa riveissään, suunnaten pääiskunsa päävaaraa — objektiivisen tilanteen käyttämättömyyttä vastaan, ja samalla hyljäten kaikenlaiset ajasta edelle kiirehtimisen, mikä ratkaisevalla hetkellä johtaisi vain puolueen eristämiseen joukoista.

Mutta tätä varten on välttämätöntä ennenkaikkea, että kommunistisen puolueen johto noudattaa kiinteästi yhtenäistä päälinjaa ja herkeämättä seuraa tärkeimpien teollisuuskeskusten paikallisjärjestöjen toimintaa reageeraten aikanaan kaikkiin suurempiin poliittisiin tapahtumiin ja samaan aikaan totuttaen jokaista puoluejärjestöä poliittiseen itse-

---

*) Saksan kompuolue ehti toimimaan aikanaan tässä tehtävässään. Kansanäänestyksen päivänä fasistit, jotka olivat aikanaan sen alkuunpanijoita, **joutuivat kokonaan varjoon.** Kaduilla taisteli vain kaksi puoluetta — **kompuolue ja sosialidemokratia.** Ja kun sosialidemokraatit tulivat vakuutetuiksi, että se ei onnistu "antifasistisella" hegemoniallaan pettämään työläisiä, silloin Severing turvautui Nosken koeteltuun metoodiin — poliisin pamppuihin, Karl Liebnechtin talon ammuntaan konekivääreillä, työläisten teurastamiseen.

näisyyteen puolueen päälinjan puitteissa, varsinkin kun eri piirien puitteissa tapahtuu luonnonvoimaisia tapahtumia.

Ei sanoissa, vaan teoissa puolue- ja ammattiliittotyön painopiste on siirrettävä tuotantolaitoksiin, tuotantolaitosten ympärille, työpörsseihin (työttömien keskuudessa) ja reformistisiin ammattiliittoihin. Tämä on sitäkin tärkeämpää, että kommunististen sanomalehtien lakkauttamiseen ja kommunististen kokousten joukottaisen kieltämisen takia välitön työ tuotantolaitoksissa saa vielä entistä suuremman merkityksen Kompuolueen yhteyden ylläpitämiseksi joukkojen kanssa. Tämän takia on välttämätöntä kiinnittää tarkka huomio niin tehtaissa toimivain kuin alueellistenkin puolueryhmäin toiminnan parantamiseksi sekä niiden oikeaan ja säännölliseen ohjaukseen. Ryhmäin toiminta on järjestettävä niin, että puolueen alajärjestöjen aktiivi, varsinkin tehdas-, työpörssi- ja reformististen ammattiliittojen sisällä toimivan puolueryhmän aktiivi, tulisi aikanaan informeeratuksi puolueen tärkeimmistä poliittisista päätöksistä.

Saksan kompuolueen on käytännössä kehitettävä kamppailu sosialidemokraattisten ja ammattiliittojohtajien paljastamiseksi — tosiseikkojen perusteella — sosialidemokraattisten työläisten ja reformististen ammattiliittojen jäsenten keskuudessa. Kommunistisen agitatsionin kaikkien tunnuslauseiden ja koko sävyn tulee olla nykyään mitä yksinkertaisempia, kansantajuisia ja iskeviä, niiden tulee vallata kaikkein laajimmat ja takapajuisimmat joukot.

Kommunistisen puoluelehdistön lakkauttamista vastaan on Saksan kompuolueen järjestettävä mitä kiivain kamppailu työläisjoukkojen keskuudessa kirjallisen ja suullisen agitatsionin, joukottaisten vastalausekokousten järjestämisen kautta.

Saksan kompuolueen on käytettävä hyväkseen jokaista tyytymättömyyden ilmausta tehtaissa joukkojen mobilisoimiseksi ja taistelun kohottamiseksi korkeammalle tasolle.

Ilman näiden toimenpiteiden suorittamista tulevat toistumaan heinäkuun 1 ja 15 p:än tapahtumat, jolloin julistettuja lakkoja ja mielenosoituksia ei pantu tai pantiin hyvin heikosti täytäntöön.

Johtavien puolue-elinten kaikkien päätösten täytäntöönpanon tarkastusta on mitä vakavimmin voimistutettava, sillä nykyisissä olosuhteissa tämä on yksi mitä tärkeimmistä edellytyksistä todellisen käänteen aikaansaamiseksi Saksan kompuolueen aseman lujittamisessa tuotantolaitoksissa ja sosialidemokratian joukkoperustan murskaamistehtävän toteuttamisessa.

Saksan kommunistisen puolueen hartioilla on nykyään mitä suurin historiallinen edesvastuu. Se on yksi ensimäisistä proletaarisen vallankumouksen kynnyksellä sotain ja vallankumousten toisessa vaiheessa. Mutta tämä vuorostaan asettaa mitä suurimman vastuun Kominternin kaikille sektioille Europan kapitalistisissa maissa, ennen kaikkea Ranskan, Englannin, Puolan ja Tshekko-Slovakian kompuolueille.

II internationale ryhtyy Wienin kongressissa Saksan tarjoaman esimerkin pohjalla päätaisteluun ulospääsyn löytämiseksi pulasta kpitalismin puitteissa.

Tämän II internationalen vastavallankumouksellisen osuuden paljastaminen kompuolueiden taholta omissa maissaan, oman porvariston vastavallankumouksellisen osuuden paljastaminen, ja ennen kaikkea Ranskan imperialismin osuuden paljasta-

minen Saksan proletaarisen vallankumouksen tukahduttamisessa Ranskan kompuolueen taholta, — jouduttaa Saksan sosialidemokratian kriisin tempoa ja Saksan proletariaatin ratkaisevain taistelujen kypsymisen tempoa vallankumouksellisen ulospääsyn löytämiseksi pulasta Saksassa.

L. Pertshik.

Kaupunki ja kaupunkitalous uudessa vaiheessa.

(Suomennos)

I.

Uusi vaihe — sosialismin kausi — asetti uudella tavoin eteemme probleemin kaupungista ja kaupunkitaloudesta, samoin kuin kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuudenkin hävittämisestä.

Meidän täytyy uudelleen rakentaa satoja vanhoja, vanhalta järjestelmältä perinnöksi saamiamme ja viimevuosien aikana myrskyisästi kasvaneita kaupunkeja. Uusien teollisuuskeskusten, kone- ja traktoriasemien, neuvostotalouksien ja suurten kollektiivisten talouksien perustalle meidän täytyy rakentaa satoja ja tuhansia uusia kaupunkeja.

Rakentaessamme uusia ja uudelleen järjestäessämme vanhoja kaupunkeja, meidän täytyy toteuttaa yksi kommunistisen yhteiskunnan järjestämisen perustavin ja tärkein ehto — kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuuden likvideeraaminen. Marx, Engels ja Lenin kiinnittivät teoreettisissa kirjoituksissaan sekä ohjelmaluontoisissa asiakirjoissaan tähän kysymykseen suurta huomiota; niin «Kommunistisessa manifestissa», kuin myöskin puolueemme ja Kominternin ohjelmassa on tämä probleemi löytänyt oman ilmaisumuotonsa.

Marx luonnehti kaupungin ja maaseudun välisen eristäytymisen, tämän «kaiken kehittyneen ja tavaranvaihdon edellyttämän työn jaon perustan» kapitalistisella aikakaudella, seuraavasti:

> «Samalla kuin kapitalistinen tuotanto saattaa kaupunkilaisväestölle, jonka se kokoaa suuriin keskuksiin, yhäti enenevän ylivallan, lisää se toiselta puolen yhteiskunnan historiallista liikuntavoimaa, ja häiritsee toiselta puolen ainesten vaihtoa ihmisen ja maan välillä, s.o. niiden maan aineosasien paluuta takaisin maahan, joita ihminen ravinnossaan ja vaatetuksessaan on kuluttanut, siis maan pysyväisen hedelmällisyyden ikuista ja luonnollista edellytystä. **Se vahingoittaa samalla kaupunkityöläisen ruumiillista terveyttä ja maatyöläisen henkistä elämää»** (harv. L. P.) Pääoma I osa, siv. 485.

Tätä kapitalistisen yhteiskunnan perusristiriitaisuuksien sarjan kysymystä Engels arvostelee laajasti «Asuntokysymyksessä» ja «Anti-Dyhringissä». Samoissa kirjoituksissa antaa Engels myöskin perustavimmat, periaatteelliset asenteet vastakohtaisuuden hävittämiseksi kaupungin ja maaseudun väliltä:

> «Asuntokysymyksen porvarillinen ratkaisu kohtaa vastuksen kaupungin ja maaseudun välisessä vasta-

kohtaisuudessa. Ja tässäpä me juuri saavutimmekin kysymyksen keskeisimmän kohdan. Asuntokysymys on mahdollinen ratkaista vasta silloin, kun yhteiskunnan uudelleenmuodostaminen saavuttaa sellaisen asteen, joka antaa tilaisuuden ryhtyä kapitalistisen tuotannon äärimmäisyyteen saakka kehittäneen kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuuden hävittämiseen. Kapitalistinen yhteiskunta ei ole ainoastaan kykenemätön tämän ristiriitaisuuden hävittämiseen, vaan päinvastoin on pakoitettu päivä päivältä sitä suurentamaan. Uudemman ajan ensimäiset utopistiset sosialistit, Owen ja Fourier, ymmärsivät tämän oikein. Heidän malli-järjestelmissään ei ole kaupungin ja maaseudun välistä ristiriitaa. Siis aivan päinvastainen väitös sille, mitä vakuuttaa herra Saks: asuntokysymyksen ratkaisu ei saa aikaan yhteiskunnallisen kysymyksen ratkaisua, vain yhteiskunnallisen kysymyksen ratkaisun jälkeen, s.o. kapitalistisen tuotantotavan hävittämisen jälkeen, tulee mahdolliseksi asuntokysymyksen ratkaisu. On järjetöntä pyrkiä ratkaisemaan asuntokysymystä, säilyttämällä suuret nykyaikaiset kaupungit. Suuret nykyaikaiset kaupungit häviävät vain kapitalistisen tuotantotavan häviämisen kautta». (Engels, «Asuntokysymys» siv. 33—34).

«Anti-Dyhringissä» Engels kirjoitti:

«Vain sellainen yhteiskunta, joka on kykenevä saattamaan tuotantovoimansa liikkeelle harmoonisesti ja yhtenäisen yleisen suunnitelman mukaisesti, voi järjestää ne niin, että käy mahdolliseksi **tasapuolisesti jaotella suurteollisuus ympäri maata,** täysin sen omaa kehitystä vastaavasti sekä tuotannon muiden elementtien säilyttämistä ja kehitystä vastaavasti. **Näin ollen kaupungin ja maaseudun välisen ristiriidan poistaminen ei ole ainoastaan mahdollinen, vaan on yksinkertaisesti muodostunut välttämättömäksi teollisen ja maataloudellisen tuotannon edun vuoksi, ja samoin myöskin yhteiskunnallisen terveydenhoidon mielessä.»** (harv. L. P.)

Samaan tapaan kirjoitti myöskin Lenin:

«Kapitalismi lopullisesti rikkoo maanviljelyksen ja teollisuuden välisen yhteyden, mutta samanaikaisesti korkeammalla kehityksellään valmistaa tämän yhteyteen uusia aineksia, teollisuuden maatalouteen yhdistämistä tietoisen tieteen sovelluttamisen ja kollektiivisen työn kombinatsion pohjalla, ja ihmiskunnan uudelleen asuttamisen (hävittämällä maaseudun muusta maailmasta irtautuneisuus, villiintyneisyys ja tyhjyys, kuin myöskin luonnoton jättiläismäisten joukkojen kokoaminen suuriin kaupunkeihin» (Lenin, XX osa, siv. 490.)

Ja lopuksi tov. Stalin osoitti historiallisessa puheessaan marxilaisten agrarikkojen konferenssissa maassamme tapahtuvan maatalouden sosialistisen uudelleenjärjestämisen suuren merkityksen kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuuden likvidoimisen mielessä.

«Tällä seikalla (kollektivisoimisliikkeen kasvulla) on mitä suurin merkitys koko rakennustyöllemme... Se luo pohjan kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuuden hävittämiselle. Se luo pohjan sille, että puolueen tunnus «kasvot kylää kohti» täydentyisi kollektivistitalonpoikain tunnuksella «kasvot kaupunkia kohti». Ja eikä tässä ole mitään ihmeellistä, sillä talonpoika saa nyt kaupungista koneen, traktorin, agronomin, organisaattorin, ja lopuksi suoranaista apua taistelua varten ja kulakiston voittamiseksi. Vanhan tyypin talonpoika villi-

eläinmäisine epäluottamuksineen kaupunkia kohtaan, kuten rosvoa kohtaan, siirtyy taka-alalle. Hänen tilalleen tulee uusi talonpoika, kollektivisti-talonpoika, joka katsoo kaupunkiin toivolla saada sieltä realista **tuotannollista apua»**. (Stalin «Leninismin kysymyksiä.» siv. 559).

Mitä suurin historiallinen merkitys kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuuden hävittämisessä on KK:n Kesäkuun täysistunnon päätöksellä teollisen rakennustyön kehityksen tulevista teistä maassamme:

«Ottaen huomioon, että maan teollisen rakennustyön täytyy tulevaisuudessa kulkea uusien teollisuusahjojen talonpoikais-rajoneihin muodostamisen linjaa, näin lähentäen kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuuden lopullisesti hävittämistä, KK:n täysiistunto katsoo epätarkoituksen mukaiseksi kasata suurta tuotantolaitoksien määrää jo nykyään suuriin kaupunkikeskuksiin ja ehdoittaa tulevaisuudessa ei rakennettavaksi uusia teollisuuslaitoksia näihin kaupunkeihin, ensikädessä lopettaa niiden rakentaminen Moskovaan ja Leningradiin, alkaen vuodesta 1932.»

Täysi-istunnon tämä päätös on mitä huomattavin poliittinen asiakirja. Sen tarkoituksena on muodostaa suuri tuotannollisten ahjojen verkko talonpoikais-rajoneihin ja tällä tavoin lähentää kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuuden lopullista hävittämistä. Sosialistisen hyökkäyksen laajentuminen koko rintamalla, maan teollistuttamisen myrskyisä kasvu ja maatalouden sosialistisen uudelleenjärjestämisen mahtavat tempot ovat lähentäneet meitä tulevaisuuden kommunistisen yhteiskunnan järjestämiseen niiden suur-suunnitelmien toteuttamiseen, jotka proletariaatin suuret opettajat osoittivat nerokkaissa teoksissaan.

Tämä täysi-istunnon päätös koskee kaupunkien suunnitelmallista tasoittamista SSSR:n mittakaavassa ja kysymystä suunnitelmallisesta tuotantovoimien maantieteellisestä sijoittelusta koko maan mittakaavassa. Mutta myöskin kaupunkien sisäisen suunnittelun suhteen KK:n täysi-istunto antoi selvät direktiivit:

«Suunnittelun yhteydessä...sosialistiseen kaupunkiin, kapitalistisen kaupungin vastakohtana, ei tule sallia pienille alueille suurten väestöjoukkojen, tuotantolaitosten, koulujen, sairaaloiden, teatterien, klubien, kauppojen, ruokaloiden, jne. keskittämistä».

Tämä direktiivi täydentää toista, nim. viimevuoden toukokuussa KK:n antamaa direktiiviä siitä, että uusia kaupunkeja rakennettaessa on ne turvattava riittävän suurilla, tuotannollisia ja asuntovyöhykkeitä eroittavilla puistoalueilla, liikenne ja yhteysvälineillä, vesijohtolaitteilla, sähkövalaistuksella, saunoilla, pesulaitoksilla, yhteiskunnallisilla ruokaloilla, erilaisilla laitoksilla lapsia varten, klubeilla, kouluilla lääkintäavulla, kohtuullisilla hygieenisillä ehdoilla ja mukavuuksilla.

Näillä toimenpiteillä ei kuitenkaan vielä lopullisesti ratkaista kaupunkiprobleemia kokonaisuudessaan. Ne ovat edessäolevia, mutta eivät vielä läheskään lopullisia renkaita työssämme kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuuden likvidoimiseksi. Lenin varoitti, että «tämä hävittäminen (kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuuden hävittäminen. — L. P.) täytyy ymmärtää ei yhden ainoan asiakirjan, vaan suuren joukon erilaisia toimenpiteitä vaativassa muodossa». Olisi täysin järjetöntä olettaa, että tämä monimutkainen, niin tuotannollisen perustan, kuin myöskin miljoonaisten joukkojen elinehtojen uudelleenrakentamiseen sitoutuva probleemi, voitaisiin ratkaista vain yhdellä viittauksella.

Tässä kysymyksessä, — kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuuden poistamiskysymyksessä, — on kuitenkin esiintynyt joukko epämarxilaisia ja leniniläisvastaisia mielipiteitä. Osa tätä kysymystä käsitelleistä tovereista on heilahtanut pikkuporvarillisen utopismin näkökannalle, ja kysymyksen vakavan, koko laajuudessaan sen rikkaan kokemuksen pohjalla, jonka me jo omaamme, tutkimisen asemasta, nämä ihmiset harrastelivat byrokraattista tuulentupien rakentelua ja parhaassa tapauksessa esittivät nykyoloihin ja nukyiseen aineelliseen ja kulttuuriseen kehityksen tasoon katsoen epäreaalisia suunnitelmia. Toiselta puolen kantautuu korviimme selvästi opportunistis-luontoisia ääniä kaupunkien ja kaupunkitalouksien kysymyksen laajasti asettamisen ennenaikaisuudesta. Näiden ihmisten ensimäiseen ryhmään tulee asettaa t.t Sabsovitsh, Ohitovitsh, Puzis, y.m.

Tov. Sabsovitsh'iin ei ole syytä pitkäksi aikaa pysähtyä, sen vuoksi, että jo viimevuonna, aikaisemmin mainitsemassa KK:n päätöslauselmassa 16 pv. toukokuuta oli annettu täydellinen luonnekuvaus hänen tuulentuparakenteluistaan.

Tov. Sabsovitsh'in kannan luonnehtimiseksi riittää, kun esitämme yhden pienen sitaatin hänen kirjastaan «Sosialistiset kaupungit».

«Meidän tämänhetken keskeisimpänä tehtävänämme täytyy olla **ei työläistemme elinehtojen vähittäinen parantaminen** heidän «kaasulla sähkösilitysraudoilla ja kotoisilla pesulaitteilla» varustamisen tietä, **vaan perusteitaan myöten käypä,** työläisjoukkojen kulttuuristen- ja elintapavaatimusten tyydyttämisen **täydellisen yhteiskunnallistuttamisen pohjalla tapahtuva, kaikkien elintapojen sosialistinen uudeelleenrakentaminen»** (harv. L. P.) L. Sabsovitsh — «Sosialistiset kaupungit», siv. 32.

Tämä räikeä, työläisten elintapojen vähittäisen — vaikkapa sitten asuntojen kaasulla varustamisen tietä — parantamisen ja elintapojen perusteitaan myöden uudelleenrakentamisen vastakkain asettaminen ja kaikenlaisten siirtymistoimenpiteiden kieltäminen («meillä ei ole aikaa ylimenokautta varten» — on tämä kirjoittaja toistanut useamman kerran) antaa selvän mallikuvan «vasemmistolaisesta» ja frasimestarista elämäntapakysymyksissä.

Joskin tov. Sabsovitsh tekikin suuren virheen elämäntapojen kollektivisoimisen tempoihin ja luonteeseen nähden, niin kysymyksessä kaupunkien asemasta sosialismissa hän kuitenkin pysyi marxilaisella näkökannalla.

Tälle samalle probleemille omistetuista, tov. Ohitovitsh'in kirjoituksista löydämme osoituksen porvarillis-anarkistisen kaupunkia vastaan sellaisenaan kohdistuvan protestin luomouksena osoituksena, täydellisestä fantastisuudesta ja irtautumisesta todellisuudesta. Monilukuisissa kirjoituksissaan ja esiintymisissään kirjoittaja selvittää Leninin lausuntoja «ihmiskunnan uudesta asuttamisesta» niin, että muodostuu leninismin todellinen irvikuva ja parodia. Kirjoittajan perusajatus sisältyy siihen, että sosialistisen yhteiskunnan jokaisella jäsenellä täytyy olla ei vain pelkästään erikoishuone, vaan erikoinen rakennus, jonka tulee olla mahdollisimman kaukana muista samanlaisista rakennuksista. Liikenneprobleemi ratkaistaan mitä yksinkertaisemmin: automobiilillä pääsee! Jos Sabsovitsh on kärsimätön elämäntapojen täydellisen kollektivisoimisen suhteen, niin on Ohitovitsh samaa täydelliseen desurbanisatioon (kaupunkien likvidoimiseen) nähden maassamme: Hän kirjoittaa seuraavasti:

«Sosialistinen asuttaminen merkitsee — ei enempää kaupunkia kuin kylääkään... Kaupunkilaisen

kasaantuneisuuden ja tulvehtivaisuuden, kaupunkilaismaisen ihmisten, rakennusten ja esineiden keskittymisen asemesta — kaupungin ulkopuolinen, kaupungiton **desentraalinen** asuttaminen. Kaupunkioloissa pakollisen ihmisten toistensa lähellä olon sijaan, — asukkaiden, autotransporttiin perustuva, maksimaalinen toisistaan etäännyttäminen. Erillisen huoneen asemasta työläiselle — **erillinen rakennus»** (L. Ohitovitsh — «Ei kaupunki, vaan uusi asuttamisen tyyppi»)

«Kaupunki tuhoutuu, sen hajoamisprosessi on käynnissä. Kommunistit puolustivat sitä «maaseutuelämän idiotismin» idylliromantiikkoja vastaan. Kommunistit eivät voi puolustaa sitä automoottoria vastaan...Täytyy ymmärtää, että ei ainoastaan Moskova, vaan myöskin aivan «uusin» kaupunki tulee hajoamaan auton ilmaantuessa, ja tulee hajoamaan viimeistään lähimpien 5—10 vuoden aikana, Desurbanismi — ei ole kaupunkienvastustajain teoria — ei, se on kiertämätön, objektiivinen prosessi». Ohitovitsh, aikakauslehdessä «Moskovan rakentaminen», N:o 1, v. 1930).

Tällaisessa muodossa esiintyy meille tämä «talojen välisten maksimaalisten välimatkojen» ja «kerroksettomuuden» kannattaja, katsoen, että juuri tämä onkin kysymyksen ainoa oikea ratkaisu ei ainoastaan teknilliseltä ja taloudelliselta, vaan myöskin «historiallisen yhteiskunnallisen tehtävän» näkökannalta katsoen. Tekijä ei ymmärrä, että ei vain yhteiskunnalliselta, vaan myöskin taloudelliselta ja teknilliseltä näkökannalta katsoen — jos vain jäädään kehityksen etappien tavallisiin puitteisiin — nämä hänen suunnitelmansa ovat tyhjää ja pikkuporvarillista suunsoittoa. Tämä «pakollista läheisyyttä» karkuun juoksu (ikäänkuin sosialismi olisi muka — kasarmi, ja elämä hyvissä useampaa kuin yhtä ihmistä varten rakennetuissa taloissa — kuolema ja — kadotus!), tämä sota yleensä kaupunkia vastaan, eikä kaupungin kapitalistisia piirteitä vastaan, tämä mahdottomuuksiin ulottuva desentralisointi ja lopuksi sellaisten «proosallisten» asiain, kuin satojen miljoonien hyväntekeväisyys-talojen rakennuskustannuksien, ja työläisten tällaisen villin hajalleen heittämisen vaikutuksen työntuottavaisuuteen tekeminen— mitäänmerkityksettömäksi kaikki tämä paljastaa tekijän aivan täydellisesti.

Erikoista huomiota ansaitsee kysymys nykyajan kaupungin kohtalosta, kysymys asuttamisen sosialistisesta tyypistä. Kaikkein useimmin juuri tässä kysymyksessä luiskahdetaan marxilaiselta näkökannalta, joutumalla joskus anarkistisen utopismin rämeikköön, kuten tapahtui juuri esittämällemme tekijälle. Kuinka on ymmärrettävä kaupungin ja maaseudun välisen ristiriidan hävittäminen? Sitenkö, että kaupunki likvideerataan kaupunkina, «yhteiskunnan liikunnan historiallisena voimana» (Marx), «voiman ja kulttuurin keskuksena» (Lenin), ja tapahtuu maan desurbanisatsio, vaikkapa sitten suhteellisesti korkeallakin perustalla (hyvin järjestetty talo jokaisella erikseen ja jokaisessa talossa auto, kuten ehdoittaa Ohitovitsh), tulisiko tämän vastakohtaisuuden hävittäminen ymmärtää siten, että koneellistuva maaseutu muuttuu suuriksi, vanhojen kaupunkien tyyppisiksi asutuksiksi, joihin on kasaantunut äärettömän suuret määrät väestöä, vain tuleeko pohjaksi asettaa tuotannollinen periaate — tehdas- ja maataloustyön yhdistäminen, vastaavasti uudestirakentamalla kaupunki ja maaseutu korkeimman tekniikan mukaisesti, sovelluttaen ne sosialististen elämäntapojen uusiin ehtoihin?

Erikoisesti juuri tässä kysymyksessä kaupunkien kehityksen teistä sosialismin aikana havaitaan eniten se-

kaannusta ja erimielisyyksiä. «Tuleeko meidän rakentaa vaiko pirstoa kaupunkeja? Tuleeko meidän rakentaa urbanisatio — vaiko desurbanisatioperiaatetta silmälläpitäen?» — kysyy t. Pusis, toinen desurbanisation kannattaja ja antaa samalla itse seuraavanlaisen vastauksen:

«Viimeaikoina on puhuttu paljon siitä, että tulemme rakentamaan **kaupunkeja**... Kuitenkaan tämä kysymyksen asettelu kaupunkien rakentamisesta ei ole hyväksyttävää — enempää teknillisessä kuin taloudellisessakaan mielessä ja vieläkin suuremmassa määrässä yhteiskunnalliselta näkökannalta katsoen».

Tällätavoin tulkitsee Pusis Marx'in, Enelsin ja Leninin väitteen kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuuden hävittämisestä. Jos kerran Marx puhuu tehdas- ja maataloustyön yhteensulautumisesta, niin ei voi olla puhettakaan kaupungeista sosialismin aikana — ajattelevat Ohitovitsh ja Pusis. Tässä jätetään kokonaan huomioon ottamatta, ettei paha ole kaupungissa **yleensä,** vaan sen erikoisessa muodossa, tarkemmin, — **kapitalistisessa kaupungissa.** Samoin kuin tehtaiden ja työlaitoksien suhteen, ottaa vallan vallannut proletariaatti kommunismiin kulkiessaan suunnakseen kaupunkien uudelleenrakentamisen eikä murskaamisen, — **samoin myöskin kaupunkien suhteen voidaan puhua ei niiden likvideeraamisesta, vaan sellaisesta uudelleenrakentamisesta, joka sulauttaisi toisiinsa sekä sosialistisen rakennustyön, kuin myöskin työväenluokan ja työtätekevien joukkojen aineellisten elämäntapa- ja kulttuuri vaatimusten systemaattisen parantamisen vaatimukset vähittäin yhteiskunnallistuttaen elinkysymyksien varustelun kaikinpuolisesti, ja johdonmukainen maaseudun ja kaupungin vastakohtaisuuden poistaminen.**

KK:n kesäkuun täysi-istunnossa pitämässään selostuksessa tov. Kaganovitsh antoi täysin oikean vastauksen pikkuporvarillisiin lausuntoihin kaupunkien likvidoimisen välttämättömyydestä sosialismin kaudella:

«Ei ole syytä edes osoittaa, että suunsoitto kaupunkien kuolemisesta, pienenemisestä ja itselikvidoimisesta on — järjettömyyttä. Vieläkin enemmän, — se on poliittisesti vahingollista. Tämä on samaa kuin asettaa kysymys tällä hetkellä valtion kuolemisesta ja likvidoimisesta. Eittämättömästi tässä on vissinlaista yhdenmukaisuutta. Hyväpä olisi se bolsheviikki ja vallankumouksellinen, joka jo nyt asettaisi kysymyksen proletaarisen valtion kuolemisesta ja likvidoimisesta! Me tiedämme, että tulee aika, jolloin valtio kuolee, mutta tänään me sitä lujitamme, ja keskitämme proletaarisen valtion kaikki voimat yhtenäiseksi nyrkiksi taistellaksemme meitä ympäröiviä luokkavihollisia vastaan, sitä suuremmalla syyllä, koska kysymys kaupunkien suhteen ei yleensä ole niiden kuolemisesta, kuten on kysymys suhteessa valtion kuolemisesta. **Me siirrymme kaupungin ja maaseudun välisen vastakohtaisuuden likvidoimiseen ei kaupunkien likvidoimisen, vaan niiden toisenlaisiksi muuttamisen, maaseudun sosialistisen uudelleenrakentamisen ja sen korkeimman kaupunki-kulttuurin tasolle kohottamisen perustalla.**» (harv. L. P.)

Kaupungin ja maaseudun välisen ristiriitaisuuden poistaminen ei merkitse kaupunkien likvidoimista sosialismin aikana. Ei likvidoiminen, vaan päinvastoin uusien teollisten keskuksien ja yhteiskunnallistetun suurmaatalouden pohjalla SSSR:ssä tapahtuu ja tulee tapahtumaan mahtavaa kaupunkien kasvua. Emme tule ajamaan korkean sivistyksen kaupunkeja takaisin maaseutu-«idyllin» tasolle, vaan päinvastoin tulemme kohoittamaan maaseudun «korkeimman kaupunki-

kulttuurin tasolle». (L. Kaganovitsh) Tämä kaupunkien mahtava kasvu kautta maan ei kuitenkaan missään tapauksessa merkitse, että myöskin niiden suurkaupunkien, jotka jo tähän mennessä ovat saavuttaneet huomattavan teollisuus- ja väestölaajuuden, täytyisi esteettömästi edelleen kasvaa. Proletaarinen valtio, kehittäen kaupunkeja sosialistisen suunnitelman mukaisesti, ei salli alkuvoimaisuutta ja itsevirtausta tässä kysymyksessä.

Kesäkuun täysi-istunnon päätös uusien teollisuuslaitosten rakentamisen lopettamisesta suurkaupungeissa, ensitilassa Moskovassa ja Leningradissa, on mitä tärkein, sillä se alleviivaa puolueen kannan uusien teollisten keskuksien luomisessa talonpoikaisrajoneihin ja «ihmiskunnan uudelleen asuttamisessa». Tämä tehtävä on kiinteästi sidottu ja kokonaisuudessaan alistettu sosialismin rakenmisen ratkaisevalle, historialliselle päätehtävälle. Tämänpä vuoksi uusien kaupunkien rakentamisessa ja vanhojen uudelleen rakentamisessa puolue ja työväenluokka eivät noudata kabineteissa sommiteltuja ja aina tuulentupien rakenteluun saakka johtavia kaavoja, vaan lähtevät taloudellisista ja yhteiskunta-polittisista, realisista ehdoista. Näihin ehtoihin kuuluu ennenkaikkea: energetinen ja raaka-aine pohja, ja senlisäksi — liikenneyhteydet, työvoima, matka kuluttajalle, puolustusnäkökannat; tärkeimpänä ehtona esiintyy kansallisuuskysymys, jonka leniniläinen ratkaisu vaatii takapajuisten kansallisten piirien kaikinpuolista auttamista ja niiden kohottamista etumaisten piirien tasolle.

II.

KK:n kesäkuun täysi-istunnon päätös kaupunkitaloudesta esiintyy bolshevistisen johtamisen taidon selvimpänä kuvana: määritellä oikein seuraava rengas, johon on välttämätöntä tarttua koko ketjun vetämiseksi, sitoa tämän renkaan merkitykseltään pienimmät yksityisosat maailmanhistoriallisten kysymysten kanssa, kohottaa probleemi kokonaisuudessaan korkealle teoreettiselle tasolle ja samanaikaisesti antaa se työväenluokan laajoille joukoille ja koko SSSR:n työtätekeville toiminnan, taistelu-ohjelman muodossa — nämä bolhevistisen politiikan perus-ainekset heijastuvat selvästi täysi-istunnon päätöksistä.

Tämän lisäksi täysi-istunnon päätös kaupunkitaloudesta omaa suuren kansainvälisen merkityksen. Ankaran taloudellisen pulan kanssa kamppailevan kapitalistisen maailman ja kasvavan varmasti Kommunismin voittoon kulkevan proletariaatin diktatuurin maan toisiinsa rinnastaminen opettaa tällä hetkellä kapitalististen maiden kymmenille miljoonille proletaareille bolshevismin aakkosia. Täysi-istunnon päätökset kaupunkitaloudesta ja t. Kaganovitshin puhe samassa istunnossa esiintyvät eittämättömästi suurimerkityksellisinä poliittisina asiakirjoina kansainväliselle proletariaatille.

Täysi-istunnon päätöksessä sanotaan — «Neuvostovalta on asettanut kaupunkitalouden proletariaatin palvelukseen». Työläisten ja työtätekevien joukkojen lisä-riiston välikappaleesta on kaupunkitalous proletariaatin diktatuurin vaikutuksesta muuttunut työläisten ja työtätekevien joukkojen aineellisten ja kulttuurielämäntapavaatimusten palvelemisen järjestelmäksi».

Joukkojen asunto-olot kapitalistisissa kaupungeissa eivät tällä hetkellä eroa suuresti siitä,millaiseksi ne Engels nerokkaalla tavalla kuvasi enemmän kuin 85 vuotta takaperin eräässä ensimäisistä tuotteistaan.

»On todellakin inhoittavaa, — kirjoittaa Engels kirjoituksessa «Työväenluokan asema Englannissa»,—kuinka nykyinen yhteiskunta kohtelee köyhien suunnatonta enemmistöä. Heidät vedetään suuriin kaupunkeihin, missä he joutu-

vat hengittämään huonompaa ilmaa kuin synnyinkylissään. Heidät lähetetään kaupunginosiin, joissa ilmanvaihto on rakennustapansa vuoksi paljon huonompi kuin muissa kaupunginosissa. Heiltä estetään kaikki mahdollisuudet pitää itsensä puhtaudessa; heiltä kielletään vesi, asettamalla vesijohtoja vain maksua vastaan, ja likaamalla siinä määrin joet, että niiden käyttäminen puhtaustarkoituksissa on aivan mahdotonta; heidät pakoitetaan heittämään suorastaan kadulle jätteet ja roskat, kaatamaan kaiken likaisen veden ja usein kaikkein inhoittavimman epäpuhtauden ja sonnan, sillä heille ei anneta minkäänlaisia mahdollisuuksia vapautua niistä jollain muulla tavalla; heidät pakoitetaan näinollen itse saastuttamaan kaupunginosansa. Tämä kuitenkin on vielä vähän. Köyhät ovat alttiina kaikille mahdollisille tapaturmille. Kaupunkiasutus on yleensä liian tiheä. mutta työläiset pakoitetaan elämään vieläkin ahtaammin. Ei siinä kaikki, että heidät pakoitetaan hengittämään pilaantunutta ilmaa kadulla; tämän lisäksi heitä sullotaan tusinoittain yhteen huoneeseen, niin, että ilma mitä he hengittävät yöllä, muuttuu aivan mahdottomaksi. Heille annetaan kosteat asunnot, kellarikerrokset, joihin vesi työntyy alhaalta, tai ullakkokerrokset, joihin vesi vuotaa ylhäältä. Heitä varten rakennetaan talot siten, että pilaantunut ilma niissä ei voi vaihtua puhtaaseen. Heidät varustetaan huonolla, rikkinäisellä tai heikolla vaatetuksella ja huonoilla, väärennetyillä ja vaikeasti sulavilla ravintoaineilla.» (Marx ja Engels, «Kokoelma» III osa, siv. 370.)

«Asuntokysymyksessä», joka on kirjoitettu melkein 30 vuotta myöhemmin, Engels kirjoitti:

«Vain porvaristo voi olla epätietoinen siitä, että työläisten aineellinen asema kapitalistisen tuotannon synnyn ajoilta laajassa mitassa yleensä on huonontunut (tämä osuu sattuvasti kaikenkarvaisiin sosiali-pettureihin, jotka yrittävät kumota marxilaista teoriaa työläisten absoluuttisesta kurjistumisesta kapitalismin aikana, vedoten Marx'iin ja Engelsiin. — L. P.). Niin kauan kun säilyy kapitalistinen tuotantotapa, on tyhmää ratkaista erikseen asuntokysymystä tai jotain muuta työläisen kohtaloa koskevaa kysymystä. Ratkaisu sisältyy kapitalistisen tuotantotavan muuttamiseen ja kaikkien elämän- ja työn välineiden siirtymiseen työväenluokan omaisuudeksi.» (Engels. «Asuntokysymys» v. 1922 painos, siv. 71).

Jos turvaudumme statistiikkaan (vaikka porvarillinen statistiikka asuntokysymyksen alalla kokonaisuudessaan onkin äärimmäisen epätarkka ja useammassa tapauksessa kaunistelee asiain todellista tilaa), niin saamme kaikkialla, kapitalistisen maailman kaikissa kaupungeissa kuvan työläisasutuksen äärimmäisen liiallisesta tiheydestä ja erittäin huonoista asunto oloista, aineellisista ja kulttuurielämäntapa ehdoista. Esimerkiksi vuoden 1912 väenlaskun mukaan Moskovassa oli 24,500 pientä, yhden sängyn huonetta, joissa asui yhteensä 326,6 tuh. henkeä, toisinsanoen 20 % koko Moskovan asukasluvusta. Kellari- ja puoleksi kellarikerroksissa asui keskimäärin 10 henkeä kussakin asunnossa, yksihuoneisissa asunnoissa — 6,2 henkeä ja 2-huoneisissa asunnoissa -7,6 henkeä keskimäärin kussakin. Ennen vallankumousta raitiotielinjan «A» kierroksessa, s. o. kaupungin keskuksessa, paremmin rakennetuissa asunnoissa ja taloissa asui likipitäin 3 % työläisiä, linjan «B» tekemässä kierroksessa likipitäin 5 %. Loput 92 % asuivat «B» linjan kierroksen ulkopuolella, niin sanotussa Kamari-Kolleegion linjan tekemässä kierroksessa, ja vieläpä tämänkin linjan ulkopuolella.

Väittelyn tuloksista ja marxilais-leniniläisen filosofian lähimmistä tehtävistä.

(Punaisen filosoofisen ja luonnontieteellisen Professuuri-Instituutin puoluesolun päätöksestä).

1. Sosialistisen rakennustyön nykyinen vaihe on teoreettisen rintamamme kaikkien osien taistelukyvyn paras tarkistaja. Nyt kärjistyneen luokkataistelun ja jännittyneen sosialistisen rakennustyön aikana vaativat kaikki poliittiset ja teoreettiset kysymykset selvää vastausta; taisteluprosessissa paljastaa puolue kaiken sen, mikä niin taloudessa ja politiikassa kuin kaikilla teoreettisillakin aloilla on sosialismin voitokkaan, leveällä rintamalla käyvän hyökkäyksen vastustamisen ilmausta. Säälimättä paljastaa puolue kaiken mädän, opportunistisen, kaiken epäbolshevistisen, epäleniniläisen teoriassa, kaiken mikä tavalla taikka toisella ilmaisee porvariston tai pikkuporvariston vaikutusta proletariaatin ideologiaan, olipa se sitten peitetty ja salattu kuinka huolellisesti tahansa.

2. Maamme jälleenrakentamisen aikana tapahtui eräänlainen kapitalististen aineksien kasvu, jotka väistämättömästi synnyttivät ja herättivät jälleen useilla teoreettisilla aloilla eloon II Internatsionaalen menshevististen teoriain ilmenemismuotoja, mitkä kaikilla mahdollisilla tavoin naamioiden revisoivat marxismin-leninismin teoriaa.

Nämä oleellisesti menshevistiset ja revisionistiset teoriat ja teoriatyngät pesiytyvät useiden syiden ja seikkojen vuoksi lujasti erinäisille teoreettisille aloille. Vastavallankumouksellinen trotskismin ideologia, menshevistinen Rubinin 1) ideologia, joka pohjaltaan on II Internatsionaalen talousteoriaa, ja jota puolueemme KK:n suoranaisista ohjeista huolimatta ei tähän saakka ole läheskään riittävästi arvosteltu eikä paljastettu, Buharinin ym. bogdanovilais-mekanistinen 2) teoria poliittisessa taloustieteessä, Pereversevin suunnan menshevistis-struvelainen 3) käsityskanta, Voronovin teoria ym. kirjallisuuskritiikin alalla, joiden arvostelua ei tähän saakka ole nostettu vastaavalle teoreettiselle tasolle, materialistisen dialektiikan mekanistisen revisoinnin taisteluliitto avoimesti menshevisoivan, marxismin positivistiskantiaanisen revisoinnin kanssa (Sarabjanov, Varjash, Timirjasev, Axelrod) ja marxismin-leninismin idealistinen revisointi Deborinin 4) ryhmän (Deborin,Karev, Sten, Luppol, Frankfurt ym.) puolelta filosofiassa ja luonnontieteessä jne. jne. — kaikki tämä on saman historiallisen ketjun renkaita.

3. Menestyksellinen taistelu puolueen päälinjan puolesta kaikenlaisia epäbolshevistisia viistopyrkimyksiä ja virtauksia vastaan, trotskismin ja oikeisto-opportunismin epämarxilaisen epäleniniläisen olemuksen paljastaminen on käynyt Leninin oppien muokkaamisen ja välittömän toteuttamisen pohjalla. Leninismi imperialismin ja proletaaristen vallankumousten aikakauden marxismina merkitsee uutta kehitysastetta marxilaisen teorian kaikilla aloilla. Kuluneena aikajaksona on marxilais-leniniläinen teoria löytänyt tien proletariaatin ja työtätekevien miljoonajoukkojen keskuuteen ja niinikään ovat huomattavasti kasvaneet ja valmentuneet tosi bolshevistiset teoreettiset kantajoukot.

Kaikki nämä seikat vievät kärjistyneeseen taisteluun ideoloogisen rintaman tärkeimmillä osilla. Tämän taistelun päätarkoitus ja merkitys on marxilais-leniniläisen teorian laaja hyökkäys ideologian kaikilla aloilla ja kaikenlaisten marxisminvastaisten,

leninisminvastaisten, kaikenlaisten II Internatsionaalen aikakauden valemarxilaisten teoreettisten ilmauksien lopullinen voittaminen.

4. PPFLI:n puoluejärjestö on oikein käsittänyt tov. Stalinin huomautukset marxilaisten agraarikkojen konferenssissa, että on mahdollisimman nopeasti päästävä tilasta, jolloin teoria on jäänyt sietämättömän paljon jälelle sosialistisen rakennustyön käytännöllisistä saavutuksista, ja näistä huomautuksista johtuneen ehdottoman välttämättömyyden soveltaa nämä kysymykset koko laajuudessaan ja perusteellisesti myöskin tilanteeseen filosoofisella rintamalla. Filosoofisen väittelyn aikana tulivat erimielisyyksien pääkohdat aivan oikein määritellyiksi seuraavissa kysymyksissä: käänteen välttämättömyys ja sen luonne filosoofisella rintamalla, puoluekanta filosofiassa, luonnontieteessä ja yleensä kaikessa teoriassa, leninismi filosofiassa dialektisen materialismin uutena kehitysasteena, välttämättömyys käydä voimaperäistä taistelua kahdella rintamalla filosofiassa ja luonnontieteessä, marxilais-leniniläisen filosofian uudet tehtävät sosialistisen rakennustyön yhteydessä ym.

5. Väittely osoitti oikeaksi puoluebyron periaatteellisen kannanoton kaikissa pääkysymyksissä arvostellessa nk. filosoofisen johdon asenteita.

6. Ottaen huomioon väittelyn kokemuksen ja opetukset, syvät poliittiset ja filosoofiset erimielisyydet Deborinin ryhmän kanssa, joiden sisältö ja merkitys erikoisen selvästi määriteltiin tov. Stalinin huomautuksissa, jotka hän teki keskustelussa PPFLI:n puoluesolun byron kanssa, katsoo kokous, että nk. filosoofisen johdon katsomusten määrittely formalistiseksi uklooniksi, kuten määriteltiin byron päätöksessä lokak. 14 pltä (katso «Bolshevik» N:o 19/20 v. 1930) on akateeminen, epätarkka ja se pitää täsmällistyttää ja tehostaa, sillä materialistisen dialektiikan formalistinen vääristely on oleellisesti marxismin idealistista revisoimista.

Deborinin ryhmän teoreettisten ja poliittisten katsomuksien summa on tosiasiallisesti olemukseltaan **menshevisoivaa idealismia,** jonka perustana on epämarxilainen, epäleniniläinen metoodioppi, ja joka ilmaisee pikkuporvarillisen ideologian muotoja ja proletariaattia ympäröivien vihamielisten luokkavoimien painostusta. Se on erikoisen hieno marxismin idealistisen revisoinnin muoto, joka hyvin huolellisesti kätkeytyy materialististen, marxilaisten lauseparsien taa, usein komeilee marxilais-leniniläisellä sanapuvulla, ja joka usein itse hyvin jyrkässä muodossa esiintyy ei vain Losevin tapaista avonaista, pappismaista vastavallankumouksellista idealismia vastaan, vaan vieläpä Lukacin 5) tapaisia hegeliläis-idealistejakin vastaan.

Taistellessaan leninismiä vastaan filosofiassa ja suunnan muutosta vastaan filosoofisella rintamalla on Deborinin, Karevin, Stenin ym. ryhmä joutunut suoran ja avonaisen taistelun tielle dialektista materialismia vastaan, **marxismin vastustamisen tielle.**

7. ...Tov. Deborinin menshevistiset perinnöt, Plehanovin useiden poliittisten ja filosoofisten harhakäsityksien voimakas vaikutus, käsityksien joita Lenin on arvostellut ja joista t. Deborin ei ole vieläkään täysin vapautunut, sekä toiselta puolen häntä ympäröivien kantajoukkojen puoluekannan horjuvaisuus (Karev, Sten ym.), kaikki tämä teki Deborinin ryhmästä sellaisen aineksen, johon pikkuporvarillinen ympäristö pääsi helposti vaikuttamaan, eikä voinut olla räikeästi vaikuttamatta sen teoreettiseen työhön.

Puhumattakaan siitä, että Deborinin ryhmä olisi ryhtynyt toteuttamaan Leninin tärkeimpiä ohjeita sellaisina kuin hän ne antoi kirjoituk-

sessaan «Sotivan materialismin merkityksestä», se päinvastoin suuressa määrin vääristeli niitä, ei suorittanut teoreettista työtään johdonmukaisen dialektisen materialismin hengessä, vaan asiallisesti sen idealistisen revisoinnin hengessä.

Taistelussa mekanisteja vastaan näytteli Deborinin ryhmä jossain määrin myönteistä osaa. Kuitenkin on välttämättä pidettävä mielessä, että tämä ryhmä ei arvostellut mekanisteja tosi marxilaiselta kannalta. Deborinin ryhmän pohjaltaan ja tosiasiallisesti hegeliläinen, idealistisdialektinen kannanotto metoodiopin tärkeimmissä kysymyksissä teki jossain määrin mahdolliseksi sen tosiasian arvostelemisen ja paljastamisen, että mekanistit 6) eivät ollenkaan ymmärtäneet yleensä filosofian ja erikoisesti dialektiikan olemusta, että heidän metoodioppinsa oli kauttaaltaan metafyysillinen, että heidän materialisminsa ja positivisminsa oli karkeaa ja vulgääriä, ja täten saattoi se näytellä jossain määrin myönteistä osaa. Erittäin sattuvasti huomautti Lenin aikoinaan: «Heel lyö kaiken muun materialismin paitsi dialektisen» («Leninski sbornik» XII s. 235).

Deborinin ryhmän suorittama arvostelu ei kuitenkaan antanut takeita siitä, että mekanistien metoodiopin paljastaminen tulisi tapahtumaan johdonmukaisesti ja loppuun saakka. Päinvastoin, tämän ryhmän kirjallisten tuotteiden idealistinen sisältö ja eklektismi veivät itse asiassa sen edustajat tosiasiallisiin myönnytyksiin mekanisteille hyvin useissa kysymyksissä (esim. tt. Deborinin ja Luppolin yhtyminen Sarabjanoviin kysymyksessä Plehanovin erehdysten muka terminoloogisesta luonteesta, hieroglyyfeistä, 7) Leninin ja Plehanovin välisistä suhteista marxilaisina filosoofeina, Luppolin yhtyminen Sarabjanoviin kysymyksessä Losken 8) ensisijaisten ja toissijaisten ominaisuuksien opista jne.).

8. Deborinin ryhmän katsomuksien marxisminvastainen olemus on ilmennyt seuraavasti:

a) teorian eristäminen käytännöstä, filosofian eristäminen politiikasta jne. jonka kautta tosiasiallisesti on herätetty henkiin «eräs II Internatsionaalen vahingollisista piirteistä ja opinkappaleista» (Stalin);

b) täydellinen kieltäyminen soveltamasta leniniläistä periaatetta filosofian puolueellisuudesta, jopa tämän periaatteen vääristely, periaatteen joka kaikkein täsmällisimmin ilmaisee filosofiamme luokkaluonteen, sillä paras osa työväenluokasta on sen etujoukko, kommunistinen puolue. Deborinin, Karevin ja Stenin ryhmä ei piitannut tästä leniniläisestä periaatteesta, sillä siihen välttämättömästi sisältyy vaatimus puolustaa puolueen päälinjaa ja taistella kaikkia tältä linjalta poikkeamisia vastaan;

c) vihdoin, Leninin väheksyminen teoreetikkona yleensä, ja varsinkin marxilaisena filosoofina, sen huomiotta, tunnustamatta jättäminen, että leninismi filosofiassa merkitsee uutta astetta dialektisen materialismin kehittämisessä, Plehanovin useiden virheiden toistaminen ja syventäminen filosofian ja historiallisen materialismin alalla. Leninin työn filosoofisen ja yleensä teoreettisen merkityksen väheksyminen on epäilemättä yhteydessä Marx-Engels instituutin tieteellisessä tutkimustyössä ajaman periaatteellisen kannan kanssa.

9. Tämä sama luonne ilmeni myöskin siinä, että Deborinin ryhmä ei ymmärtänyt leninismin merkitystä filosofiassa, että se ei ymmärtänyt yleensä leninismin tärkeimpiä probleemeja, mikä on elimellisessä yhteydessä edellisen kanssa, ja että se teki hyvin suuria virheitä näissä kysymyksissä. Näihin kuuluvat: kautskylaistyyppiset virheet imperialismin käsittelyssä, proletariaatin diktatuurin, demokratian ja diktatuurin kysymyksien aivan abstraktinen asettelu (Deborin, «Lenin ajattelijana»),

oikeisto-opportunistiset katsomukset kulttuurin ja kulttuurikumouksen kysymyksissä (Luppol, Karev, Bobrovnikov), individualismin ja kollektivismin abstraktinen, bogdanovilainen vastakkain asettaminen, monien kommunistisen yhteiskunnan kysymyksien asettelu vanhan, bogdanov-basarovilaisen «kollektivismin filosofian» hengessä yhdistäen siihen suuren määrän feuerbachilaisuutta, «tunteiden kollektivisointi» jne. (Deborinin kirjoitus «Sosialismin rakentaminen ja meidän tehtävämme teoreettisella rintamalla», «PZM» N:o 5 1930), tuotantovoimien ja tuotannollisten suhteiden käsittely menshevistis-suhanovilaiseen malliin («tuotantovoimat ovat aktiivinen perusta, tuotannolliset suhteet ovat passiivinen seuraus», sanoo Honigman, «PZM» N:o 2—3 1930), kautskylaiset virheet siveysopin kysymyksissä (Deborin), ja vihdoin Karevin trotskilainen, mutta olemukseltaan menshevistinen, sosialidemokraattinen kanta kysymyksessä siirtymiskauden luokista, sosialismin rakentamisen mahdottomuudesta Neuvostoliitossa, tov. Stenin erään oikeisto- «vasemmiston» blokin «aatteellisen» muonittajan puoltrotskilaiset virheet, yleensä luokka- ja luokkataistelukysymyksien yletön abstraktisuus niissä tapauksissa, jolloin Deborinin ryhmän edustajat niitä tavalla taikka toisella käsittelivät.

10. Se että ei kyetty todella voittamaan Hegelin idealismia, että hänen filosofiansa tärkeimmät kohdat omaksuttiin ilman materialistista uudeksi muokkaamista, se ilmeni kokonaisena idealististen katsomuksien järjestelmänä varsinaisesti filosoofisissa kysymyksissä alkaen aineen yleisestä käsittelystä ja määrittelystä ja päättyen kysymykseen logiikan rakenteesta. Hegelin dialektiikan tutkiminen, jonka välttämättömyyttä Lenin erikoisen jyrkästi korostaa, muuttui vastakohdakseen, sikäli kuin se Deborinin ryhmän töissä ei nojautunut Marxin, Engelsin ja Leninin materialistiseen dialektiikkaan, sosialistisen rakennustyön käytäntöön jne. Sen sijaan että olisi muokattu dialektista materialismia ja kehitetty sitä, johti Hegelin tällainen «tutkiminen» materialistisen dialektiikan idealistiseen vääristelemiseen. Vastoin Marxin, Engelsin ja Leninin aivan täsmällisiä ja selviä lausuntoja marxismin suhteesta Hegelin idealistiseen dialektiikkaan tapaamme n.k. «filosoofisen johdon» kirjallisissa töissä tosiasiallisesti Hegeliin palaamista, Hegelin julistamista virheettömäksi ja palvonnan esineeksi, sen tosiseikan unohtamisen, että marxismi materialistisesti muokkasi Hegelin dialektiikan uudeksi ja siten korkeammalle asteelle.

11. Tämä vääristeleminen ilmeni virheissä, jotka olivat yhteydessä materian väärien, idealismiin vaipuvien määritelmien kanssa. Esimerkiksi: materian määritteleminen välityksien, suhteiden ja yhteyksien loputtomaksi kokonaisuudeksi (Deborin), josta näiden suhteiden todellinen kantaja puuttuu; aivan idealistinen käsitys materiasta ulottuvaisuuden ja ajan synteesinä (Hessen); machilainen väitelmä, että «elävän realisuuden, todellisuuden saa objekti ainoastaan vuorovaikutussuhteessa sudjektin kanssa» (Hessen); idealistinen ratsionalismi kaikissa tärkeimmissä filosofian kysymyksissä (Tymjanski, «Johdatus dialektiseen materialismiin») jne.

Väärien materia-määritelmien kanssa ovat elimellisesti yhteydessä: se että aivan väärin ymmärretään materialistinen dialektiikka, joka muka ei ole muuta kuin «yleinen metodioppi, joka **tuo** sisäisen yhteyden konkreettiseen sisältöön» (Deborin); virheet dialektiikan teorian käsittämisessä muka vain «yleisteoriaksi, joka käsittelee yleiskäsitteitä «abstraktisesti», ottamatta huomioon miten ne sovellutetaan määrätyissä yksityistapauksissa, ja antaen vain niiden yleisen loogillisen analyysin» (Debo-

rin); Hegelin idealismin yleishengen mukainen vaatimus «dialektiikan kategoriain suljetun systeemin» välttämättömyydestä (Honikman: «Leninin ajatuksessa on vielä toinenkin sisältö: se puhuu dialektiikan suljetusta systeemistä. Dialektiikan pitää alkaa olemistosta, mutta olemistolla sen pitää myös päättyä») jne. jne.

12. «Metoodiopillistuttaminen» ilmeni Deborinin ryhmän kirjallisissa töissä tosiasiallisesti siten, että idealistisesti reväistiin irti toisistaan metoodi ja maailmankatsomus, dialektiikka ja materialismi, dialektiikka ja tieto-oppi, dialektiikka ja historiallinen materialismi.

Kirjoituksessaan «Kysymykseen dialektiikasta» kirjoitti Lenin: «Juuri dialektiikka onkin Hegelin ja marxismin tietoteoria: juuri asian tähän «puoleen» (tämä ei ole asian «puoli», vaan asian **ydin**) ei kiinnittänyt huomiota Plehanov, puhumattakaan enää muista marxilaisista». Deborinilla kuitenkin merkillisellä tavalla kytkeytyvät yhteen toiselta puolen tietoteorian ja dialektiikan vastakkain asettaminen (Deborin, «Marx ja Hegel»), toiselta puolen käsitys että «tietoteoria sisältyy kokonaan metodologiaan» (Deborin, sama). Kun asetetaan kysymys tietoteorian kokonaan sisältymisestä metodologiaan, on sillä ainoastaan yksi tarkoitus: skolastis-idealistinen teoretisoiminen «puhtaasta» metoodiopista, «dialektiikasta» joka on reväisty irralleen materialismista.

Kaikkien näiden virheiden peruserikoisuus on se, että mainittu ryhmä ei ole teoreettisissa teoksissaan kyennyt oikein ratkaisemaan kysymystä teorian suhteesta käytäntöön, on väristellyt marxilais-leniniläistä oppia vastakohtien yhteyden laista, ei ole osannut materialistisesti muokata Hegelin oppia yleisen, erikoisen ja yksityisen yhteydestä, että se siis ei ole pystynyt oikein käsittelemään näitä materialistisen dialektiikan pääkysymyksiä. Tästä johtui, että sen edustajien teoriassa puuttui yhteys kokemusperäisten ja järkiperäisten tekijöitten väliltä tietoamisessa, aistimisen ja ajattelun väliltä, historiallisen ja loogillisen väliltä, muodon ja sisällön väliltä. Dialektiikan kategoriat osottautuivat vain abstraktisiksi, «yleisiksi», irrallisiksi konkreettisesta, erikoisesta ja yksityisestä, ajatuskategorioiksi joissa muka ei ole kokemuksen jyvääkään, pelkiksi loogillisiksi kategorioiksi, jotka ovat irrallisia olemiston historiasta, inhimillisen tiedon historiasta, mikä tosiasiallisesti veikin heidät hegeliläiselle kannalle.

13. Kiinteässä yhteydessä filosoofisella rintamalla vallitsevan tilanteen kanssa on tilanne luonnontieteellisellä rintamalla. Useat johtavat toverit luonnontieteen alalla kannattivat täydelleen Deborinin suuntaa (Agol, Levin, Levit, Hessen) taikka suhtautui siihen sovinnollisesti, siis puolustaen sitä (O. J. Schmidt). Mainittu luonnotieteilijäin ryhmä otti sitäpaitsi luonnontieteen erikoiskysymyksissä väärän — pohjaltaan marxisminvastaisen — kannan (politiikan vierominen, väristelivät tov. Stalinin huomautuksia teorian ja käytännön keskinäissuhteesta, repäisivät teorian irralleen käytännöstä, vastustelivat itsekritiikkiä, väheksyivät Leninin merkitystä luonnontieteessä, revisoivat Engelsin metoodiopillisia asetteluja luonnontieteessä, erikoisesti biologiassa, eivät ymmärtäneet mikä tarkoitus ja merkitys nykyiselle luonnontieteelle oli Engelsin töillä, pitivät teoreettisen biologian saavutuksia marxismina, asettivat perinnöllisyysopin materialistisen dialektiikan tilalle luonnontieteen metoodioppina, siirtyivät itseperiytymisopin (autogenesin) [9] kannalle, esittelivät machilaisia mielipiteitä fysiikan ja matematiikan aloilla, esittivät pohjaltaan marxilaisvastaista sisältöä Deborinin ryhmän toimittamassa «Suuren Neuvosto-Tietosanakirjan» luonnontieteellisessä osastossa. Taistelu me-

kanisteja vastaan oli aivan liian heikkoa ja pelkästään muodollista, itse asiassa tultiin mekanistien kanssa yhteen erinäisissä periaatteellisissa kysymyksissä (marxismin ja luonnontieteen suhde, kysymys sisäisestä ja ulkoisesta jne.). Näköpiirin ulkopuolelle jäivät tyyten mekanistiset käsitykset lääketieteen alalla (Obuhin ryhmä).

14. Kaiken yllä esitetyn johdosta tulee tehtäväksemme kaiken sen tarkistaminen ja pöyhiminen, mitä Deborinin ryhmän edustajat ovat filosofian alalta kirjoittaneet ja kaiken heidän kirjoituksissaan ilmenevän marxisminvastaisen, leninisminvastaisen alistaminen ankaran arvostelun alaiseksi. Tämä tarkistus ei kuitenkaan saa heikentää taistelua dialektisen materialismin mekanistista revisointia vastaan, vaan sen täytyy päinvastoin viedä tiukempaan taisteluun sitä vastaan, mekanistien lopulliseen paljastamiseen.

Marxilais-leniniläisen filosofian kieltäminen mekanistien puolelta, taistelu materialistista dialektiikkaa vastaan verhomalla sen siten, että muka taisteltiin Deborinin ryhmän hegeliläisyyttä vastaan, hvostistinen (häntyrimäinen) suhtautuminen «nykyisen luonnontieteen viimeisiin johtopäätöksiin», jotka muka korvaavat marxismin-leninismin filosofian «pelkistymis»-teoria, 10) joka vie yhteiskuntatieteiden halveksumiseen, hyppäys-opin 11) menshevistinen revisoiminen, «hieroglyyfisen» tietoteorian sekä Locken ensisijaisten ja toissijaisten ominaisuuksien opin puolustaminen, Leninin objektiivista, suhteellista ja ehdotonta totuutta koskevan kantilais-agnostisistinen vääristely, menshevistis-kantilaisen luokista riippumattoman siveysopin puolustaminen jne. jne. — kaikki tämä todistaa, että mekanistien periaatteettomuus blokissa on meillä avoimesti revisionistinen, marxilaisvastainen, leniniläisvastainen filosofinen suunta.

15. Erikoisen tärkeän merkityksen saa nyt päättävä ja johdonmukainen taistelu kahdella rintamalla filosofian alalla. **Nykyoloissa jää päävaaraksi dialektisen materialismin mekanistinen revisointi** (tt. Buharin, Perov, Varjash, Sarabjanov, Timirjasev, Axelrod ym), historiallisen materialismin bogdanovilais-mekanistinen revisointi (Buharin ym), sillä se on pohjaltaan teoreettisena perustana julkiopportunistiselle ukloonille, kulakkien asioimistolle puolueessa, sillä on syvät yhteiskunnalliset juuret maassamme rekonstruoimisvaiheen ja sosialismin järjestelmällisen yleishyökkäyksen aikana.

Samalla tarvitaan mitä suurinta valppautta, vaaditaan erikoista huomiota **idealismia menshevisoimaa Deborinin ryhmää kohtaan,** joka on astunut marxisminvastaiselle, **materialistisen dialektiikan idealistisen revisoimisen tielle** (Deborin, Karev, Sten, Podvolotski, Levit, Agol ym.), sillä tätä vaaraa on kovin vähän paljasteltu, sitä ei ole läheskään riittävästi arvosteltu teoreettiselta eikä poliittiselta kannalta, se vuorostaan muonittaa päävaaraa.

On käytävä päättävää taistelua kaikkea sovittelevaa suhtautumista vastaan olipa sitten kysymys suhteesta mekanisteihin (esim Vasiljev ym) taikka marxismin idealistisesta revisoinnista Deborinin ryhmän puolelta (es. Stoljarov ym).

Sen jälkeen kun on paljastettu Deborinin ryhmän katsomukset olemukseltaan menshevisoivaksi idealismiksi, käy sen katsomuksien avoin puolustaminen taikka avoimesti sovitteleva suhtautuminen siihen hyvin vaikeaksi. Senvuoksi pitää kiinnittää erikoinen huomio näiden tärkeimpien kannanottojen muodolliseen tunnustamiseen ja päättävästi torjua kaikki haluttomuus niiden toteuttamisessa sekä teoreettisessa että käytännöllisessä työssä, sillä tällainen muodollinen tunnustaminen on sovittelun pahimpia muotoja.

Tämän ohella katsoo PPFLI:n puoluesolun kokous tarpeelliseksi huomauttaa vaarasta, mikä koituu siitä jos liian yksinkertaisesti käsitetään menshevisoiva idealismi. Tällaiset kuvitelmat yrittävät typistää menshevisoivan idealismin koko olemuksen yksinomaan Deborinin menshevistiseksi menneisyydeksi ja rajottua tähän arvostelutyössään, eivät ymmärrä niitä yhteiskunnallisia juuria, mitkä marxismin-leninismin idealistisella revisoimisella on nyt proletariaatin diktatuurin oloissa. Objektiivisesti suuntautuvat tällaiset käsitykset ylempänä asetettua tehtävää vastaan, kaiken sen pöyhimistä vastaan, mitä Deborinin ja hänen asekumppaninsa ovat filosofiasta kirjoittaneet.

16. PPFLI:n solun kokous katsoo tarpeelliseksi huomauttaa yrityksestä rakentaa blokkia mekanistien ja marxismin idealistisen revisoinnin edustajien välillä, niinkuin tehtiin esim. Bakussa filosofisessa keskustelussa puolmekanistin tov. Vasiljevin ja aktiivisen deborinilaisen. Stenin ja Karevin «vasemmistolaisiin» tekoihin PPI:ssa osallistuneen tov. Garberin välillä.

17. Teoreettisen rintaman työntekijöillä on nyt poikkeuksellisen tärkeä ja mutkikas tehtävä: kohottaa uudelle tasolle koko teoreettinen työ filosofiassa siten, että todella tutkii ja muokkaa Leninin rikasta ainehistoa materialistisen dialektiikan alalla, että kriitillisesti voittaa toiselta puolen kömpelön, vulgäärin mekanistisen materialismin, joka on matelevaa empirismiä, ei ymmärrä ja vulgarisoi dialektiikan peruslakeja, on positivismia, «pelkistämis»-teoriaa, tasapainoteoriaa jne, ja toiselta puolen abstraktis-skolastisen teoretisoinnin, teorian erottamisen käytännöstä, filosofian muuttamisen itsetarkoitukseksi, skolastisen viisastelun «ajatuksellisista oleellisuuksista», dialektiikan kategorian yksinomaan ja puhtaasti loogillisen erittelyn jne.

Tehtävänämme on nyt materialistisen dialektiikan teorian todella kehittäminen, minkä nyt tekee erikoisen polttavaksi sosialistisen rakennustyön koko kulku ja saavutukset.

Niiden suurten vaatimuksien yhteydessä, joita teoreettisen rintaman kaikille osille asetetaan sosialistisen rakennustyön käytäntö ja puolueen sitkeä taistelu sosialistisen talouden perustuksen rakentamisen puolesta, on välttämättä mitä nopeammin päästävä siitä irrallisuudesta, mikä nyt on näiden tehtävien ja Kommunistisen Akatemian työn välillä.

Puoluesolun kokous esittää Kommunistiselle Akatemialle, Filosoofiselle Instituutille ja myöskin Sotivien materialistis-dialektikkojen yhdistysten Liiton hallinnolle, että filosoofisen konferenssin työjärjestys on perinpohjin tarkistettava ja varauduttava niin, että konferenssi kokoontuu v. 1931 jälkipuoliskolla, ja että niinikään perinpohjin tarkistetaan valmisteilla oleva «Filosoofisen tietosanakirjan» ainehisto, jotta siitä tulisi todella marxilais-leniniläinen filosoofinen tietosanakirja, samoin tarkistettava «Suuren Neuvosto-Tietosanakirjan» ainehisto.

Päättävän käänteen puolesta.

Lopullisista yhteenvedoista historiallisen rintaman länsi-osalla käydystä väittelystä.

Lännen historian osuudeksi SNTL:ssä voidaan määritellä se, että sen tehtävänä on olla «selittävänä lukuna» politiikalle, sen tulee auttaa joukkoja orientoitumaan maailman proletariaatin monimutkaisissa taistelukysymyksissä ja olla tehokkaana aseena työläisten ja talonpoikien kansainvälisessä kasvatuksessa.

Lännen historian alalla työskentelevien työllä SSSR:ssä on suuri merkitys veljeskompuolueiden taistelulle ja työlle: yleistämällä kuljetun vallankumouksellisen tien kokemukset Lännen historian alalla olevien on aseistettava tällä kokemuksella veljespuolueita näiden nykyisissä taistelussa.

Hiljakkoin päättynyt väittely historiallisen rintaman tällä osalla oli ensimäisenä kokeena historiallisen tieteen taisteluvalmeudesta kysymyksissä, jotka odottavat vastausta. Minkälaiset ovat tarkistuksen tulokset?

Kommunistisen akademian presidiumin 21 p. heinäk. v. 1931 hyväksymä päätöslauselma antaa täysin kiinteän karakteristiikan tilasta Lännen historian alalla ja määrittelee Lännen historioitsijain lähimmät tehtävät.

Taantumuksellisen porvarillisen professoriston aktivisoitumisyritykset (Petrushevski, Tarle) jotka ovat luokkavihollisen vastarinnan ilmenemismuotoja historiallisella rintamalla kehittyvää sosialistista hyökkäystä vastaan, ovat saaneet vastaiskun meidän Lännen historiaa tutkivan tieteemme puolelta, joka on paljastanut porvarillisen historioimisen esittämien käsitysten luokkaluonteen.

Taistelussa porvarillisia ja pikkuporvarillisia historian teorioita ja käsityksiä vastaan marxilaiset historikot alistivat todellisen tieteellisen tutkimuksen alaiseksi sellaiset yleismaailmallisessa mittakaavassa merkitykselliset tapahtumat kuin Englannin ja Ranskan suuren vallankumouksen, 1848 vallankumous ja Pariisin kommuuni. Viime aikoina Lännen historioitsijat ovat alkaneet tutkia sodan edellisen imperialismin eräitä probleemeja ja eri maiden historiaa tänä aikana.

Tämä työ, joka vississä etapissaan vastasi puolueen tehtäviä, on — ollen työväenluokan antaman yhteiskunnallisen tehtävän täyttämistä, — todistanut historiallisen rintaman läntisen osan poliittisen linjan olleen oikean.

Mikä sitten nykyhetkellä luonnehtii tilaa länsimaiden historian alalla kokonaisuudessaan? Sitä luonnehtii tieteellis-tutkivan työn räikeä jälkeenjääminen sosialistisesta rakennustyöstä ja maailman vallankumouksellisesta liikkeestä. Läntinen osa ehdottomasti on viivästynyt tov. Stalinin osoitusten toteuttamisessa, jotka koskivat teoreettisen työn sitomista luokkataisteluun ja sosialismin rakennustyöhön.

Verraten XVII—XIX vuosisadan tutkimiseen, joka on ollut Lännen historioitsijain tieteellisen työn keskiönä, on imperialistisen kauden ja tämän ajan työväenliikkeen kysymysten tutkiminen saanut osakseen verrattomasti pienemmän ominaispainon, ja on se ollut ehdottomasti riittämätöntä. Kaikkein räikeimmässä muodossaan ilmenee jälellejäänelsyys sodan jälkeisen historian melkein täydellisesti käsittelemättä jäämisessä.

Ellemme ota lukuun tov. Pokrovskia, joka on julkaissut arvokkaan lisän kansainvälisten suhteiden tutkimisessa, varsinkin julkaisemalla sotaa koskevat asiakirjat, Lännen historioitsijat ovat tällä alalla jääneet jälkeen. Vielä enemmän maailman työ-

väenliikkeen ennen kuulumattoman rikas kokemus, kommunistisen internationaalen historian rikas kokemus, on jäänyt Lännen historioitsijoiden tieteellisen ja julkaisutyön ulkopuolelle. Samaan aikaan opportunistien Talheimerin, Brandlerin, Fredlihin, Paul Beckerin jne. näitä aloja koskevilla teoksilla on ollut mitä suurin levikki. Teoreettisessa taistelussa näiden opportunistisia selityksiä vastaan työväenliikkeen ja Kominternin kokemusten valaisemisessa, veljeskompuolueet, huolimatta vähäisistä teoreettisista voimista, ovat saavuttaneet merkittäviä tuloksia. Entä sitten Lännen historioitsija? He eivät ole osottaneet apuaan veljeskompuolueille ja Kominternille, brandlerilais-trotskilaisten maailman työväenliikettä ja Kominternia koskevien teorioiden paljastamisessa konkreettisen historiallisen ainehiston perusteella. Bauerin, rennerien, heimanovien, brandlerien y.m. heidän tapaistensa sosialifasististen teoreetikkojen paljastaminen on niinikään jäänyt Lännen historioitsijain huomion ulkopuolelle.

Käyty väittely on niinikään paljastanut joukon virheitä Lännen historian kirjallisuudessa kysymyksessä Leninin ja bolshevismin merkityksestä kansainvälisellä areenalla, mikä on johtanut saksalaisen sosialidemokraattisen vasemmistoradikalismin kuvaamiseen virtauksena, joka on laskenut Kominternin aatteelliset perusteet.

Lännen historioitsijat, vihdoin, eivät ole mobilisoineet konkreettista historiallista ainehistoa Buharinin ja hänen kannattajiensa opportunistiten katsomusten paljastamiseksi entisten artikkeliensa perusteella, jotka pyrkivät selittämään nykyaikaisen kapitalismin kehitystendessiä. Suuresti on jäänyt jälkeen myöskin historialliset aikakausjulkaisut aktuaalisten kysymysten valaisemisessa.

Sellainen tila historiallisen rintaman läntisellä osalla asetti kaikessa kärkevyydessään perustavaksi ja keskeisimmäksi tehtäväksi päättävän käänteen maailman työväenliikkeen ja Kominternin historian tärkeimpien kysymysten syvään teoreettiseen käsittelyyn ja kansantajuiseen historialliseen valaisemiseen. Tämä käänne on sitäkin välttämättömämpi siksi, että uuden vallankumouksellisen nousun ja vallankumouksellisen kriisin edellytysten kypsymisen oloissa sellaisissa maissa kuin Saksa ja Puola, kommunististen puolueiden ja koko työväenluokan aseistaminen maailman proletariaatin voittojen ja tappioiden kokemuksilla, taistelussa diktatuurin puolesta saa erikoisen merkityksen.

On ymmärrettävää, että Lännen luokkataistelun historian tutkiminen on mahdollista vain Leninin aatteellisen perinnön kaikenpuolisen ja tyhjentävän hyväksikäyttämisen ja sovittamisen perusteella. Historiallisen rintaman läntinen osa kuitenkin on tällä alalla osoittautunut jälkeenjääneisimmäksi. Leninin aatteellisen perinnön riittämätön hyväksi käyttäminen ja selvittäminen, vieläpä sen syrjäyttäminen, jopa suora vääräntäminenkin, ovat johtaneet bogdanovilais-buharinilaisen metodologian ja sosialidemokraattisen historian kirjoittamistavan tuntuvaan vaikutukseen Lännen probleemeja käsittelevässä historiallisessa kirjallisuudessa, synnyttäen joukon leniniläisvastaisia mitä karkeampia teoreettisia virheitä ja kysymysten asetteluja Lännen historioitsijoiden työssä.

Rjasanovin petos puoluetta kohtaan, hänen roolinsa vastavallankumouksellisen menshevismin agenttina riveissämme ovat kiertämättömänä poliittisena seurauksena niistä kysymysten asetteluista, jotka luonnehtivat Rjasanovia hänen tieteellisessä ja varsinkin historiallisessa työssään.

Lännen historioitsijoiden on bolshevistisesti uudelleen tarkistettava kaikki mitä Rjasanov on kirjoittanut, paljastettava Rjasanovin kysymyksen asettelut teoreettisessa työssä, jonka

ydin on leninismin kieltäminen marxilaisuuden kehityksen uutena etappina marxilaisuuden käsittämisessä kuivana kuolleena oppilauseena bolshevismin vaatiman tieteen puolueluonteen jyrkässä epäämisessä, kieltäytymisessä liittämästä teoreettista taistelua elimelliseen yhteyteen puolueen yleislinjan puolesta käytävään taisteluun ja liberaalisessa suhtautumisessa porvarillisiin ja sosialidemokraattisiin teoreetikkoihin.

Säälimätön taistelu sellaisten kiertämättömästi petoksiin johtavien kysymysten asettelujen kanssa, taistelu rjasanovilaisuuden yksityiselementtien kanssa historiallisen rintaman länsiosalla, siinä yksi Lännen historioitsijoiden tärkeimmistä tehtävistä.

Esimerkkinä luokkavieraiden vaikutusten tunkeutumisesta historialliseen kirjallisuuteen ovat ARK:n työt, joissa kielletään imperialismi kapitalismin erikoisena viimeisenä muotona ja annetaan liberaalis-menshevistinen arvio työväenliikkeen historiasta. Oikeisto-opportunismin vaikutus esiintyy kaikkein selvemmin Jarotskovin teoksissa, joka kehittää itse asiassa trade-unionistisen, menshevistisen käsityskannan työväen liikkeen historiasta ja Steklovilla, joka opportunistisesti vääristelee I internationaalen ja Pariisin kommuunin historiaa ja bakunilaisuuden arvostelua.

Mitä vakavimpia metodologisia ja poliittisia virheitä on tehnyt joukko muita historioitsijoita. Niinpä eräissä kommunisti-historioitsijoiden teoksissa esitetään virheellinen, epäleniniläinen karakteristiikka imperialismista (Lukin: «Otsherki po noveishei istorii Germanii» — Piirteitä Saksan uusimmasta historiasta).

Oikeisto-opportunistisia virheitä esiintyy myöskin Rotsteinin Englannin työväenliikettä käsittelevissä teoksissa joissa sivuutetaan Leninin oppi opportunismin yhteiskunnallisista juurista ja esitetään mekanistinen «hinta-teoria», samoin Volginin teoksissa sosialististen oppien historiaa käsittelevissä teoksissa jotka eivät ole leniniläisen metodologian läpitunkemia: sosialististen aatteiden koko kehitystä tarkastetaan niissä irrallisena luokkataistelun kulusta.

Väittelyn kuluessa paljastui se vaara ja puutteellisuus, joka johtuu leniniläisen epätasaisen kehityksen lain käsittelemisestä ilman tämän oikeaa ymmärtämistä, mitä ilman ei voi ajatella minkäänlaista todellista tieteellistä työtä imperialismin tutkimiseksi, samoin on mahdoton taistelu sosialidemokraattisia teorioita ja leniniläisyydestä poikkeamisia vastaan, on mahdoton vallankumouksellisten perspektiivien, näköalojen arviointi.

Väittely paljasti niinikään leniniläisten katsomuksien vääristelyjä eräiden kommunisti-historioitsijoiden puolelta kysymyksessä luokkien keskinäisistä suhteista imperialismin kautena ja proletaarisen vallankumouksen reserveistä. Eräiden historioitsijoiden teoksissa (Fridland) Leninin katsomuksista poikkeavasti esiintyy teoria proletariaatin eristäytyneisyydestä taistelussa, käsitys pikkuporvaristosta «pelkkänä taantumuksellisena luokkana, joka taistelee työväenluokkaa vastaan». On selvää, että tällaisillekin käsityksille oli välttämätöntä antaa päättävä isku.

On välttämätöntä mitä määritellymmin todeta se tosiasia, että historioitsijat paitsi sitä että eivät ole pystyneet konkreettis-historiallisesti käsittelemään marxilaista teoriaa ehdottomasta köyhtymisestä päinvastoin ovat tässä kysymyksessä tehneet joukon karkeita poliittisia virheitä. Kun juuri ilman täyttä selvyyttä tässä kysymyksessä on mahdotonta oikein valaista kahden tendenssinvallankumouksellisen ja opportunistisen taistelua sodan edellisessä työväenliikkeessä.

Historioitsijain yhtenä tärkeimmistä tehtävistä Kominternin ja sen sektioiden auttamiseksi taistelussa työväenluokan enemmistöstä, on sosialidemokraattisten historiankirjoit-

tajien yritysten paljastaminen II internationaalen petturuuden ja sosialidemokratian fasistisoitumis-prosessin hämäämiseksi.

Samanaikaisesti kun marxilaiset historikot ovat suorittaneet merkittävän työn saksalaisen sosialidemokratian historian alalla, on esiintynyt karkeita virheitä, jotka vääreniävät leniniläisiä katsomuksia kansainvälisestä työväenliikkeestä ja siinä esiintyvien virtausten taistelusta. Väittelyn kuluessa marxilaiset historioitsijat paljastivat leniniläisvastaisia «vasemmistoluonteisia» virheitä sodan edellisen sosialidemokratian luonnehtimisessa «kauttaaltaan opportunistisena perustamisestaan asti» (Bernstein, Nironov).

Luonteenomaista on tässä yhteydessä huomauttaa, että vasemmistolaiset kommunistirenegaatit (Korsh jm.) vakuuttavat, että II internationaalen puolueet, kuten koko II internationaalekin ovat aina olleet opportunistisia.

Toisaalta esiintyy Saksan, sodanedellisen sos.dem. puolueen opportunistisuuten kasvamisprosessien hämäämistä (Sinovjev).

Väittelyn aikana paljastui karkeita virheitä selittäessään Saksan sos.dem. puolueen petturuuden perussyitä. Virheet juontuivat oikeisto- ja vasemmisto-opportunistien ja renegaattien, leninismille vieraista teorioista, joiden mukaan elokuun 4:n päivän petoksen syyt on etsittävä «**työväen joukkoliikkeen** kasvautumisesta opportunismiin». (Tämän teorian eräitä elementtejä esiintyy Fridlandin teoksissa). Sellaisella käsityskannalla ei ole mitään yhteyttä leninismin kanssa. Näin käsitettäessä elokuun 4:n petosta, jää aivan selvittämättömäksi vallankumouksellis-marxilaisen virtauksen syntyminen sodan aikana käsittämättömäksi millä perusteella saattoi syntyä III internationaale.

Marxilaisten historioitsijoiden tehtävänä on sosialidemokraattisten teoreetikkojen historian-väärennysten paljastaminen Leninin konkreettisten osoitusten perinpohjaisen tutkimisen pohjalla. Lännen historioitsijoiden tehtäväksi jää luoda II internationaalen todella leniniläinen historia.

Olemme kosketelleet vain muutamia virheitä ja virheellisiä kysymyksen asetteluja, jotka paljastuivat väittelyn aikana. Mutta tämäkin riittää osottamaan käydyn kriitillisen työn myönteisen merkityksen ja korostamaan eräiden toverien yritysten virheellisyyttä vähäksyä tämän kriitillisen työn merkitystä.

Väittely ei luonnollisestikaan rajoittunut vain kriitilliseen työhön, vaan asetti historioitsijoille joukon poikkeuksellisen tärkeitä tehtäviä, joiden täyttäminen takaa todellisen käänteen historiallisen tieteen alalla, takaa sen muuttumisen todella bolshevistiseksi osaksi sitä proletariaatille ainoata tärkeätä teoriaa, joka «antaa käytännön miehille orientoitumisvoiman perspektiivien selvyyden, varmuuden työssään, uskon asiamme voittoon» (Stalin).

Keskustelun aikana esittivät toverit Manuilski ja Knorring nämä tehtävät tyhjentävän täydellisesti ikäänkuin vekselinä Kominternilta Lännen historioitsijoille.

Hostorioitsijoille on annettu tehtäväksi konkreettisesti valaista sodan jälkeisen kapitalismin yleistä kriisiä ja sen epätasaista kehitystä tarkastellen kysymystä siltä näkökannalta, että imperialismin ketju murtuu heikoimmista renkaistaan. Tämän yhteydessä on lännen historioitsijoiden mobilisoitava huomionsa niiden maiden tutkimiseen, joissa kypsyvät vallankumouksellisen kriisin edellytykset.

Ei voida kärsiä sellaista tilannetta, jolloin melkein ainoa Saksan vallankumouksen historiaa vuonna 1918 (venäjän kielellä) valaiseva teos on oikeisto reneaatin Paul Fredlihin ja Itävallan vallankumouksen historiaa — Otto Bauerin kynästä. Taistelussa oikeisto-opportunistisia ja

trotskilaisia sodan jälkeisen vallankumouksellisen liikkeen ja Kominternin historian väärennyksiä vastaan on kommunisti historioitsijain todella lenimiläisesti valaistava maailman proletariaatin sodan jälkeisten voittojen ja tappioiden mitä rikkaimmat kokemukset. On välttämättömästi mobilisoitava Lännen historioitsijoiden huomio Saksan ja Itävallan vallankumouksen kokemusten tutkimiseen proletariaatin aseellisten nousujen kokemusten, Lännen neuvostojen muodostaminen ja toiminnan kokemusten, tehdaskomiteoiden ja ammattiliittojen tehtävien tutkimiseen.

Erikoinen huomio on kiinnitettävä työväen joukkoliikkeen tutkimiseen, siirtomaiden sodan jälkeisten kansallisten ja talonpoikaiston vallankumouksellisten liikkeiden niin siirtomaissa kuin puolsiirtomaissa tutkimiseen.

Tämän työn kuluessa historioitsijain tehtäväksi asettuu tyhjentävän perusteellisesti sosialidemokratian petturiosan paljastaminen ja sen sosialifasismin kehittymisprosessin yksityiskohtien arvosteleminen. Historioitsijoiden on ryhdyttävä fasismin historian konkreettis-historialliseen käsittelyyn.

Huolimatta Kominternin XII vuotisesta olemassa olosta, ei tähän asti ole ryhdytty sen historian kirjoittamiseen, joka yleistäisi kansainvälisestä vallankumouksellisesta liikkeestä kerääntyneen mitä rikkaimman ainehiston. Lännen historioitsijoille asettuu tehtävä mobilisoida parhaat voimansa Kommunistisen Internationaalen historian todella leniniläisesti käsittelemiseksi.

On lopetettava tähän asti käytännössä ollut historiallisen menneisyyden «käsittely muoti», joka kuten oikein on huomauttanut M. N. Pokrovski, usein on huonon akademisuuden muoto teorian eristäytymisestä käytännöstä. Menneisyyden tutkiminen on alistettava nykyajan taistelutehtäviin ja sovitettava se mitä rikkain strateeginen ja taktillinen ainehisto, jonka luokkataistelu tarjoaa, aktualiseen, poliittisesti kärjistettyyn tutkimiseen.

Pitäen kaikkia näitä tehtäviä silmällä, on historian opiskelusuunnitelmat kommunistisissa korkeakouluissa, historian instituutin tutkimussuunnitelmat jne. perinpohjin uudelleen rakennettava. Asetetut tehtävät kaikessa laajuudessaan nostavat kysymyksen suunnitelmallisesta työstä, voimien maksimaalisesta keskittämisestä, Kom. akademian historian instituutin ja Marxin, Engelsin ja Leninin instituutin työn mitä läheisimmästä yhteydestä, nostavat tehtävän käsityöläismäisyyden mitä päättävimmästä likvidoimisesta ja kollektiivisiin työmetoodeihin siirtymisestä.

Väittely kaikella päättäväisyydellä alleviivasi, että vain taistelun kautta historian tutkimuksen metodologisen täsmällisyyden puolesta, vain voittamalla buharinilais-bogdanovilaisen mekanistisen metodologian, joka on suurimpana vaarana läntisen historian osalla samoin kuin voittamalla Deborinin koulun menshevistiläistyvän idealismin, voidaan saavuttaa käänne historiallisen tieteen alalla. Taistelu sosialidemokraattisen metodologian, sosialidemokraattisen historian kirjoituksen vaikutuksen tunkeutumista vastaan meidän historialliseen tuotantoomme on voimistutettava ja saatava loppuun.

Lännen historioitsijoiden bolshevistisella konsolidoitumisella ei ole mitään yhteyttä konsolidoitumisen kanssa virheiden keskinäisen sivuuttamisen pohjalla eikä hännässä roikkumisen ja passiivisuuden kanssa niiden historioitsijoiden tehtävien täyttämisen suhteen, joita heille on antanut puolue jo Komintern.

Historiallisen rintaman tehtävien voimakkaasti vaatima lännen marxilaisten historioitsijoiden konsolidoitumisen on oltava taistelua periaatteellisen taistelun pohjalla leninismin ja historiallisen tieteen puolueluon-

teen puolesta, leppymättömän taistelun puolesta kaikkia vääristelyjä vastaan historiallisessa tieteessä, historian todellisen käänteen puolesta proletariaatin nykyaikaisten luokkataisteluprobleemien tutkimiseksi.

W. Knorin.

Horjuva vakaantuminen, vallankumouksellinen nousu ja poliittinen pula.

(Lyhennetty).

Kirjoittaessaan yllämainitusta kysymyksestä «Kommunistisessa Internationalessa» toteaa tov. Knorin, miten koko maailmassa raivoava pula on paljastanut nähtäväksi sodan jälkeisen kapitalismin heikkoudet, epävarmuuden ja mädänneisyyden. Olemme kaikki todistajina kapitalistiseen järjestelmän ohimenevän vakaantumisen **uudelle järkkymiselle.**

Sodan jälkeisen kapitalismin heikkoudessa ja epävarmuudessa tulee yhä enemmän näkyviin se seikka, että se ei ole enää ainoa talousjärjestelmä, että maailmantalous ei ole enää mikään yhtenäinen kapitalistinen talous, vaan että sen rinnalla on jo olemassa sosialistinen talousjärjestelmä, joka sekä olemassaolonsa kuin myöskin erityisesti kasvunsa kautta 5-vuotissuunnitelman onnistuneella toteuttamisella ja ylittämisellä, työttömyyden poistamisella ja maatalouden kollektivisoimisella ja kulakkien likvidoimisella luokkana koskettaa kapitalistisen järjestelmän perusteisiin ja horjuttaa sen poliittista auktoriteettia. Sodan jälkeisen kapitalismin heikkous ja epävarmuus ilmenee myös siirtomaiden vapausliikkeiden voimistumisessa, joka on jo pahasti horjuttanut imperialistien herruuden auktoriteettia siirtomaissa.

Perussyynä tähän sodan jälkeisen kapitalismin heikkouteen, epävarmuuteen ja lahonneisuuteen on se, että kapitalismi lähti sodasta **järkkyneenä,** että tekniikan ja tuotannon kehitystä rasittaa imperialistisen sodan perintö: tehtaiden tuotantoaparaattien huomattavan osan jatkuva käyttämättömyys, tavallista laajemmat työttömäin joukot, useimmissa maissa tapahtunut suunnaton joukkojen kurjistuminen, yhä monimutkaisemmaksi käyvät taistelut markkinoista, Versaillesin järjestelmää, teknillisesti korkealle kehittyneiden sivistysmaiden jakaminen voitettuihin ja voittajiin, hallitusten ja parlamentaarisen «demokratian» auktoriteetin horjuminen, ja koko kapitalistisen järjestelmän sorto. Kaikki nämä tunnusmerkit, jotka luonnehtivat kapitalismin yleistä pulaa, ovat osottaneet, että nykyaikainen kapitalismi on mätänevää kapitalismia ja että kapitalismi kokonaisuudessaan on alaspäin menossa.

Kapitalismin yleisen pulan yhteydessä esiintyvä taloudellinen pula täytyi välttämättömästi saada sellaisen laajuuden, että se uhkaa koko kapitalistisen järjestelmän perusteita ja johtaa laajentuessaan tilanteen poliittiseen kärjistymiseen ja joissakin maissa vallankumouksellisen pulan kypsymiseen. Kominternin VI maailmankongressi näki nämä kehittymisperspektiivit jo jotenkin selvästi merkitessään nykyisen aikakauden sodan jälkeisen kapitalismin kolmanneksi kaudeksi. Kominternin Tpk:n pleenumin 1929 ja laajennetun puhemiehistön istunto 1930 osottivat, että **kolmannen** kauden tärkein tunto-

merkki on **uuden vallankumouksellisen nousun kypsyminen,** joka on kommunististen puolueiden järjestettävä. Kominternin johtavien elinten tilanneanalyysin mukaan — että ainakin joissakin maissa poliittisen vallankumouksellisen pulan edellytykset tulevat kasvamaan — ei kommunististen puolueiden perustavaa laatua oleva taktillinen tehtävä suinkaan rajoittune yksinkertaisesti joukkojen keräämiseen, vaan tulee samalla kohdistua niiden valmistamiseen tuleviin suuriin ja useissa maissa mahdollisesti myöskin ratkaiseviin taisteluihin.

Toverien Molotovin ja Stalinin puheissa on myöskin esiintynyt selviä viittauksia nykyisen kehitysetapin ja välittömän vallankumouksellisen tilanteen välisistä suhteista. Kominternin Tpk:n X pleenumissa sanoi tov. Molotov:

«Mitä merkitsee kapitalismin pulan terävöityminen. Vain sitä, että kapitalismin sisällä kasvavat yhä enemmän ne voimat, jotka räjäyttävät rikki kapitalistisen vakaantumisen. Skolastiikka kolmannen kauden tarkastelussa ilmenee juuri siinä, että yritetään tämä aikakausi kapitalismin sodan jälkeisen pulan kehityksessä erottaa ikäänkuin muurilla kapitalistisen vakaantumisen **rikki räjäyttämisen aikakaudesta, kansainvälisen proletaarisen** vallankumouksen uudesta noususta. Todellisuudessa ei kolmas kausi ei suinkaan millään muurilla erotettu välittömästi vallankumouksellisesta tilanteesta.»

Vielä selvemmin korostaa tätä seikkaa toveri Stalin helmikuussa 1930, joka Sverdlovin Yliopiston oppilaiden kysymykseen: «Mikä on Teidän mielipiteenne mahdollisuudesta, että nykyinen kapitalististen maiden vallankumouksellinen nousu muuttuu välittömästi vallankumoukselliseksi tilanteeksi?» vastasi seuraavaa:

«Vallankumouksellisen nousun» ja «välittömästi vallankumouksellisen tilanteen» välille ei voida vetää mitään jyrkkää rajaa. Ei voida sanoa tähän saakka jatkuu "vallankumouksellinen nousu» tästä eteenpäin alkaa hyppäys «välittömästi vallankumoukselliseen tilanteeseen". Vain skolastikot voivat asettaa kysymyksen siten. Toinen muuttuu säännöllisesti huomaamatta toiseksi. Tehtävä on siinä, että **nyt jo** valmistetaan proletariaattia päättävään vallankumoukselliseen taisteluun, **odottamatta** niin sanotun vallankumouksellisen tilanteen «tuloa».

Tämä ratkaisi kaikki kansainvälisen tilanteen arvioinnin peruskysymykset. Sentähden ei riita poliittisen pulan «olemuksesta» ole nyt mitään muuta kuin skolastinen (viisasteleva) syrjäpyrintö Kominternin osottaman tehtävän täyttämisestä ja yritys korvata työ työväenluokan enemmistön valtaamiseksi ja joukkojen ratkaiseviin taisteluihin valmistamiseksi **sanasaivartelulla** sen tai tämän Marxin ja Leninin sitaatin johdosta, jotka useasti koskevat aivan toisenlaista tilannetta ja toisia oloja. Nykyisissä oloissa määräävät kaksi seikkaa poliittisen, vallankumouksellisen pulan kypsyminen: vakaantumisen järkkyminen ja kasvava vallankumouksellinen nousu. On ehdottoman selvää, että kasvava vallankumouksellinen nousu ei tänään, jolloin «vakaantuminen lähenee loppuaan» (Stalin), esiinny minään muuna kuin vallankumouksellisen pulan tärkeimpäin edellytysten kypsymisenä, s.o. välittömästi vallankumouksellisen tilanteen edellytysten kypsymisenä. Kominternin Tpk:n puhemiehistön laajennettu täysi-istunto helmik. 1930 esitti saman erittelyanalyysin vain toisin sanoin maista, joissa vakaantuminen oli silloin vahvimmin järkkyyntynyt, selittäessään päätöslauselmassaan;

«Joukossa Itä- ja Keski-Europan maita (Puola, Baltian maat, Itävalta, Balkani) . . . kehittyvät yhä enemmän **yleisen poliittisen pulan edellytykset».**

Tämä Kominternin Tpk:n maailman taloudellisen pulan alkaessa vallinneen taloudellisen ja poliittisen tilanteen perusteella yleensä ehdottomasti oikeat näköalat täytyivät kasvavan talouspulan ohella kapitalismin ristiriitojen kärjistyessä riippua voimistuvasta vallankumouksellisesta noususta. Jotkut toverit ovat kuitenkin sovelluttaneet niitä useampiin maihin, ollenkaan ottamatta huomioon olosuhteiden kokonaisuutta ja vallankumouksellisen nousun astetta. Kaikkien seikkojen huomioimattomuus aiheutti «poliittisen pulan» käsitteen väärinkäyttöä ja kevytmielistä suhtautumista määritelmään taloudellisen pulan «muuttuminen» poliittiseksi pulaksi.

Voimakkaammin on taloudellinen pula koskenut Ameriikkaa. Sitten seuraavat toiset suuret maat Puola ja Saksa. Vakaantumisen järkkyminen ja vallankumouksellisen nousun kypsyminen, nämä molemmat poliittisen vallankumouksellisen pulan perustavat edellytykset eivät kuitenkaan seuraa, eivätkä tule seuraamaan samassa järjestyksessä. Vallankumouksellisen pulan tendenssit esiintyvät selvemmin Saksassa. On kuvaavaa, että poliittinen, vallankumouksellinen pula ei riipu yksinkertaisesti taloudellisen pulan terävyysasteesta, ei vain tuotannon taantumisen ja pörssi-indeksin laskemisen prosenttiluvuista, vararikkojen luvusta, työttömyyden sellaisesta tai tällaisesta laajuudesta. Yleisen poliittisen pulan edellytysten kypsyminen johtuu kysymyksessä olevan maan talouspulasta plus kapitalismin yleisen pulan terävyysasteesta plus sen kansainvälisten ja sisäisten ristiriitojen terävyysasteesta, huomioon ottaen kommunistisen puolueen voiman ja kyvyn mobilisoida joukot, järjestää pääoman hyökkäyksen torjuminen ja asettua joukkojen vallankumouksellisen nousun etupäähän.

Monet toverit eivät ota huomioon sitä, että Kominternin tarkoittama edessä oleva poliittinen pula tulee olemaan vallankumouksellinen pula. Puhutaan epätarkasti aivan ylimalkaisesti «taloudellisen pulan muuttumisesta poliittiseksi pulaksi», tai kokonaan virheellisesti «maailman talouspulan muuttumisesta poliittiseksi pulaksi» (Warga), «poliittisesta maailman pulasta» jne. Tällaiset katsantokannat ja sellaiset formuleeraukset johtuvat ennen kaikkea siitä, että johdetaan poliittinen pula **mekaanisesti** olemassaolevan ylituotannon taloudellisen pulan määrätystä terävyysasteesta ja unohdetaan Leninin osottama laki kehityksen epätasaisuudesta imperialismin aikana. Sellaiset katsomukset näkevät vain kapitalismin kehityksen kaikkien prosessien «kansainvälistymisen», eivätkä ota huomioon kysymyksessä olevan maan sisäisiä ja ulkoisia erikoisuuksia. Tämän näkemättömyys merkitseen kansainvälisen tilanteen **yksinkertaistuttamista** jokaisessa yksityisessä maassa, kapitalismin sisäisten ristiriitojen huomiotta jättämistä ja loppujen lopuksi käsittämättä sitä, että proletaarinen vallankumous menee nytkin eteenpäin murtamalla imperialistinen rintama ensiksi yksityisissä maissa. **Sellaista katsantokantaa emme voi hyväksyä.**

Vallankumouksellisen pulan kypsyminen tapahtuu paljon epätasaisemmin kuin maailman taloudellisen pulan kehitys tapahtui. Maailman talouspula järkytti ensiksi kapitalistisesti heikompia maita, kapitalistisen järjestelmän heikompia renkaita. Aikaisimmin esiintyi vallankumouksellisen pulan tendenssit Puolassa. PKP V puoluekokous totesi:

«Puola on mätänevän kapitalistisen vakaantumisen heikoin rengas. Talonpoikaisjoukkojen kurjistuminen, vallattujen ja sorrettujen valtakunnan osien vapausliike, proletaarisen diktatuurin maa välitön naapuruus, kaikki tämä johtaa siihen, että Puolan proletariaatti tulee näkemään edessään vallankumouksellisen tilan-

teen aikaisemmin kuin muiden kapitalististen maiden proletariaatti.»

Kasvavan talouspulan yhteydessä saavutti Saksa nopeasti Puolan etumatkan ja tuli kehittyneestä teknii-kastaan ja sivistyksestään huolimatta yhtä heikoksi kapitalistisen vakaantumisen renkaaksi. Miten tämä tapahtui? Sodan jälkeisellä kaudella toteutui taloudellinen valikoimisprosessi siten, että Puola jäi jälkeen, kun taas Saksa edistyi nopeasti. Sekä Puolan että Saksan kapitalismin edessä oli kysymys markkinoista. Jos se oli Puolalle tärkeä, niin vielä terävämmäksi se kehittyi Saksalle. Sitäpaitsi Versaillesin järjestelmä kylvi Puolalle kaikkea maallista hyvää, mutta Saksa oli voitettuna imetty kuiviin ja ryöstetty ja täytyi suorittaa Youngin suunnitelmassa määrättyjä korvauksia. Nämä ulkopoliittiset seikat terävöittävät huomattavasti talouspulaa ja tekevät Saksan erikoisen herkäksi vallankumoukselliselle pulalle. Versaillesin järjestelmän alkava pula, joka manaa esiin sodan vaaran, täytyy terävöittää ristiriitoja ja nostattaa joukkojen vallankumouksellista nousua. Sen lisäksi tulee, että Saksa pääsi vuoden 1918 vallankumouksesta vain joillakin porvariston herruuteen tulleilla naarmuilla. Tämä kaikki yhdessä vaikuttaa Saksan kapitalismin nopean järkkymisen ja mm. myös sen, että poliittisen vallankumouksellisen pulan tendenssit kasvavat Saksassa nopeammin kuin missään muualla.

Muissa maissa (esim. Englannissa), joissa kapitalismin yleinen pula tosin myös esiintyy pysähtymisen ja talouden rappion muodossa, mutta ei esiinny niin myrskyisenä kuin Saksessa, esiintyvät poliittisen vallankumouksellisen pulan edellytykset huomattavasti myöhemmin. Jos pula ei johda Saksassa, Puolassa tai jossakin muussa maassa nopeasti ratkaisevaan taisteluun, niin voi tämä viivytys antaa Englannin tyyppiä oleville maille hengähdysajan ja ulospääsyn pulasta lamakauteen, joskin talouden huomattavasti järkkyessä, vastakohtien terävöityessä, imperialistien välisen sodan vaaran käydessä terävämmäksi, kapitalismin yleisen pulan merkkien vahvistuessa.

Tästä johtuu, että Kominternin taktiikalle on suuresta merkityksestä kysymys niistä edellytyksistä, joiden alaisena vallankumouksellisen pulan tendenssit kypsyvät.

Mitä sitten pitää ja täytyy ymmärtää kapitalismin yleisen pulan pohjalla kehittyvällä taloudellisella ja poliittisella pulalla?

Lenin puhuu poliittisesta pulasta useasti myös porvarillisten puolueiden pulan mielessä, esim. presidentinvaalien yhteydessä 1912. Silloin ei ollut kapitalismin yleistä pulaa eikä talouspulaa. Lenin puhui edelleen kapitalistisen yhteiskunnan «pienistä» pulista «pienten» poliittisten pulien mielessä, «kapitalistisen yhteiskunnan pienet pulat»:

«Ja mitä on esim. jokainen lakko muuta kuin kapitalistisen yhteiskunnan pieni pula? Eikö Preussin sisäministeri herra von Puttkammer ollut oikeassa sanoessaan kuuluisat sanat: «jokaisessa lakossa väijyy vallankumouksen lohikäärme?» (Lenin, Kootut teokset, XIX osa, s. 448).

Tämä pitää nykyään paikkansa vielä paremmin kuin silloin, kun Lenin edellä olevat sanat lausui. Sillä nyt voidaan vielä suuremmalla oikeutuksella sanoa:

«Jokainen 'pieni' pula, jonka sellainen valtio kokee, osottaa meille pienoiskoossa taistelujen ne ainekset ja alkeet, jotka välttämättä täytyvät suuressa mittakaavassa uusiintua suuren pulan yhteydessä». (Sama s. 447 ja 448.)

Eikö tämä osu hiukan vuoden 1928 kutomatyöläisten lakkoon, Berliinin Vappuna 1929, Mansfeldin, Ruhrin, Lancashiren, Etelä-Walesin ym. lakkoihin 1930?

Mutta nyt ei ole kysymys tällaisista «pienistä pulista». Selvimmän

vastauksen löydämme epäilemättä Leninin asenteesta sota-ajan pulaan. Baselin julistuksessa v:lta 1912 sanotaan siitä, että sota aiheuttaa «taloudellisen ja poliittisen pulan». Lenin sanoo:

«Kysytään: mitä oli Baselin julistuksessa v. 1912 tässä suhteessa edellytetty ja mitä on sitten 1914/15 esiintynyt? Edellytettiin vallankumouksellista tilannetta, ilmaistuna lyhyesti sanoilla: 'taloudellinen ja poliittinen pula'». (Sama, XVIII osa, s. 320.)

Tämä nykyisten olojen kaltaisissa olosuhteissa esitetty määritelmä antaa selvän käsityksen siitä, mitä käsitteellä taloudellinen ja poliittinen pula **pitää ymmärtää.** On kuitenkin muistettava, että me elämme nyt kapitalismin yleisen pulan oloissa, joka jo sellaisenaan on koko järjestelmän, s.o. sekä taloudellinen että poliittinen pula.

Nähdessään kapitalismin ristiriitojen kärjistymisen, vakaantumisen epävarmuuden suurenemisen ja joukkojen vasemmistumisen lisääntymisen yhteydessä taloudellisen pulan välttämättömyyden ja puhuessaan vallankumouksellisen nousun kypsymisestä, edellytti Komintern, että joukot tulevat yhä vallankumouksellisimmiksi, «pieniä pulia» esiintyy yhä useammin ja rappeutuvan vakaantumisen ohella tulee kapitalismin suuri poliittinen pula, vallankumouksellinen pula, vallankumouksellinen tilanne «huomaamatta» esiin.

Kapitalismin yleisen pulan pohjalla esiintyvä **taloudellinen** ja **poliittinen pula** on siis vallankumouksellinen pula, on välittömästi vallankumouksellinen tilanne, s.o. sellainen tilanne, jolloin vallankumous on mahdollinen, jolloin vallankumouksen voiton perusedellytykset ovat olemassa, joskaan vallankumouksellinen tilanne ei aina johda vallankumoukseen (Saksa 1923) ja ei läheskään aina voittoisaan vallankumoukseen (Saksassa ja Itävallassa 1918). **Taloudellisen pulan muuttuminen poliittiseksi pulaksi ei ole siis mitään muuta kuin vallankumouksellisen pulan kypsymisprosessi,** s.o. **välittömästi vallankumouksellisen tilanteen,** s.o. sellaisen tilanteen kypsymisprosessi, jolloin «yläkerrokset» eivät enää «kykene» ja «alakerrokset eivät enää tahdo» elää entisellään (Lenin XVIII osa, s. 319), jolloin muutokset ovat tulleet välttämättömiksi, kypsiksi.

Imperialistisen sodan aikana kypsyvä poliittinen pula oli luonnollisesti aivan toisenlainen kuin nyt. Siitä huolimatta on silloisella poliittisen pulan luonnehtimisella nytkin merkityksensä:

«Poliittinen pula on olemassa: ei yksikään hallitus ole varma huomisesta päivästä, mikään niistä ei ole vapaa vaarasta joutua finanssiensa puolesta vararikkoon, alueiden menettämisen ja maasta karkoittamisen vaarasta (kuten Belgiassa on karkoitettu hallitus). Kaikki hallitukset elävät tulivuoren juurella, kaikki ne vetoavat...joukkojen urhoollisuuteen» (sama, XVIII, s. 320).

Tämä Leninin määritelmä asettaa meille kaksi kysymystä: mitkä voimat kypsyvät silloin ja mitkä nyt aiheuttavat poliittisen pulan, toiseksi, missä maissa nyt löydämme ne poliittisen pulan merkit, jotka Leninin mukaan olivat v. 1915 olemassa.

On selvää, että Puolassa ja Saksassa kypsyy sellainen tilanne, mutta on myös selvää että ei Saksassa eikä Puolassa, eikä missään muussa europalaisessa maassa lukuunottamatta Espanjaa, ole **vielä** sellaista tilannetta (että hallitukset olisivat näin epävarmalla pohjalla, että niitä uhkaisi raha-asiain vararikko, että ne olisivat samalla kuin tulivuoren juurella ja vetoaisivat itse joukkoihin). Sentähden on tov. Kraussin väite väärä, että Saksassa on jo kieltämättä «taloudellinen ja poliittinen pula» ja «vallankumouksellinen tilanne» («Internationale» N:o 2, 1931). Tov. Martynovkin tekee virheen oikais-

tessaan niiden virheitä, jotka laajentavat poliittisen pulan kaikkiin maihin, selittäessään, että Saksassa ja Puolassa on jo poliittinen pula (KI N:ot 34/35, 1930) vaikka hän ei käsitäkään sillä vallankumouksellista tilannetta. Se into, jolla riennetään «julistamaan» poliittinen pula, merkitsee todellisuudessa, että pienennetään tämän pulan merkitystä, peitetään vallankumouksellisen pulan nousun näköalat.

Toveri Krauss yksinkertaisesti kaappaa määritelmän, joka hänen piti oikeastaan artikkelillaan todistella: nimittäin, että Saksassa taloudellisen pulan ohella on myös jo olemassa poliittinen pula ja niin muodoin vallankumouksellinen tilanne. Tov. Martynov taas, joka näiden maiden porvariston luokkavoimien uudelleen ryhmittymisessä näkee olevan «yläkerrosten» pulan «alakerrosten» pulan ainesten ohella, tulee siihen johtopäätökseen, että Saksassa ja Puolassa on jo olemassa poliittinen pula. Tämä ei vastaa kuitenkaan heidän artikkeleissaan esittämää Leninin määritelmää.

Leninin määritelmiä ei saa palotella. Ne on otettava sellaisina kuin ne ovat. Leninin vallankumouksellisen tilanteen tuntomerkeistä antamissa molemmissa määritelmissä (XVIII osa, s. 319 ja XXV osa, s. 272) ovat «yläkerrosten» ja «alakerrosten» pula toisistaan erottamattomat (vain anatoomien ja sosiologien leikkuuveitsellä voidaan ne paperilla erottaa, mutta ei todellisessa elämässä). Yksikseen otettuina eivät ne muodosta enää poliittista pulaa. Leninin mukaan voi tosin objektiivisen tilanteen kypsymisen ja joukkojen aktiivisuuden väliä olla yksi «vaaksa», mutta «yläkerrosten pula voi vain silloin esiintyä, kun joukkojen tyytymättömyys ja suuttumus tunkeutuu hallitsevien luokkien politiikan aiheuttaman halkeaman läpi» (XVIII osa, s. 319). «Yläkerrosten» pula on olemassa vain silloin, kun riistetyt ja orjuutetut joukot näkevät mahdottomaksi elää entisellään ja vaativat muutosta. Vasta silloin on tilanne, jolloin «'yläkerrokset' eivät voi enää elää ja hallita vanhaan tapaan» (XXV osa, s. 272).

Jotkut toverit luulevat, että porvariston siirtyminen demokraattisista metoodeista fasistisiin metoodeihin merkitsisi jo «yläkerrosten» pulaa, sillä se todistaa «vallassa olevien luokkien mahdottomuutta pitää herruuttaan yllä muuttumattomassa muodossa», se merkitsisi tilannetta, jolloin «yläkerrokset» «eivät voi enää vanhalla tavalla elää». Se on kuitenkin pralamenttaaris-demokraattinen katsantokanta. On totta, että lähestyvä pula pakottaa porvariston muuttamaan diktatuurinsa metoodeja ja keinoja. Mutta vasta sitten, kun joukot toimintansa kautta, kasvavan aktiivisuutensa tähden «eivät anna enää itseään rauhassa ryöstää», vasta silloin järkkyy porvariston diktatuuri, rupee horjumaan. Fasististen keinojen voimistuminen ei vielä merkitse sellaista «pulaa». Se merkitsee päinvastoin, että pitäen silmällä lähestyvää pulaa muutetaan hallitsemiskeinoja ja ryhmitellään uudestaan hallitsevien luokkien voimat, estääkseen vallankumouksellisen nousun laajeneminen ja vallankumouksellisen pulan paisuminen. Fasismin kasvamisen yhteydessä esiintyy vielä eräs ilmiö, joka todistaa vallankumouksellisen poliittisen pulan kypsymistä, nimittäin, että hallitsevat luokat ovat jo **itse** pakoitettuja vetämään määrätyn osan pikkuporvaristoa politiikkaan, että siihen saakka politiikalle välinpitämättömät kerrokset alkavat osallistua poliittiseen elämään, joskin fasististen puolueiden välityksellä.

Ainoastaan tällaisen käsityksen kannalta pulan kysymystä tarkastettaessa käy joukkojen vallankumouksellisen nousun, pääoman hyökkäyksen torjumisen järjestämisen ja

kommunististen puolueiden työn koko merkitys selväksi.

Poliittinen pula on ennen kaikkea hallitsevien ja hallittavien välisten suhteiden pula ja merkitsee jo hallitsevien luokkien heikkenemistä ja orjuutettujen luokkien voimistumista. Sentähden voi koko maan, koko valtion käsittävä ja taloudellisesta pulasta syntyvä poliittinen pula olla vain vallankumouksellinen pula.

Hallitseville luokille ulospääsemättömän tilanteen voi proletariaatti luoda vain sen kautta, että sen enemmistön vallankumouksellinen kypsyys on saavuttanut sellaisen asteen, joka tekee ne valmiiksi menemään vaikka kuolemaan kapitalismin kukistamiseksi.

Molemmissa määritelmissään vallankumouksellisesta tilanteesta (vuosilta 1912, ja 1915) puhuu Lenin samalla tarkkuudella subjektiivisten tekijäin osuudesta: vallankumouksen voitto on mahdoton, jos vallankumouksellinen luokka osottautuu kykenemättömäksi vallankumouksellisen puolueen johdolla toimintoihin, jotka ovat kyllin voimakkaita kukistaakseen vanhan hallituksen. Mutta nämä toiminnot eivät ole toiselta puolen **muuten** mahdollisia kuin objektiivisten olojen pohjalla,jotka ovat riippumattomia tietoisuudesta — tilanteen muutoksesta, muutoksista, joiden kokonaisuus voidaan yhdistää sanoihin: vallankumouksellinen tilanne.

Nykyään, jolloin ei ole vielä tosin olemassa sellaista kapitalismin rappiota, mutta kapitalismin ristiriidat ovat erityisesti lisääntyneet ja kapitalismin toivottomuus on vielä suurempi kuin tuona aikana, on välttämätöntä vielä voimakkaammin työntää etualalle subjektiivisten tekijäin valmistamista. Vallankumouksellinen nousu antaa kaikki mahdollisuudet puolueen toiminnan kehittämiseen kaikessa laajuudessaan joukkojen järjestämiseksi vallankumousta varten.

Vakaantuminen ei rappeudu itsestään. Taloudellinen pula ei muutu itsestään poliittiseksi pulaksi. Taloudellisen pulan aiheuttama ja entistä suuremmassa määrässä tapahtuneen sorrettujen luokkien hädän ja kurjuuden lisääntyminen kaivaa maata vakaantumisen alta, johtaa poliittiseen, vallankumoukselliseen pulaan, vallankumoukselliseen tilanteeseen. Kaikille on nyt selvillä, että vakaantuminen lähenee loppuaan. Vallankumouksellinen nousu kasvaa, joskin epätasaisesti. Sen **järjestäminen** on kommunististen puolueiden tehtävän ydinkysymys.

Kysymys on siitä, että porvaristo saatetaan vallankumouksellisella taistelulla sellaiseen asemaan, että se ei kykene enää «vanhalla tavalla hallitsemaan», että siltä riistetään sen reservit, vallataan heräävät, tähän saakka politiikalle välinpitämättömät joukot ja siten tehdään mahdottomaksi käyttää niitä vastavallankumouksen reservinä, että saatetaan nämä joukot vallankumouksen tielle.

Vallankumouksellista pulaa täytyy valmistaa. Sosialidemokraatit pelottelevat joukkoja pulan syvyydellä. On sanottava selvästi, että vallankumouksellinen pula tulee olemaan syvin, mutta myöskin lyhin ja niin muodoin työtätekevälle väestölle vähimmän tuskallinen ja ainoa todellinen pelastus nykyisen pulan aiheuttamasta ennenkuulumattomasta työttömyydestä, kurjuudesta ja hädästä.

MARXin ja ENGELSin kirjeet BEBELille, LIEBKNECHTille, BRACKElle ym.

Tässä julkaisemme Marxin ja Engelsin laajan kirjeen, joka on osotettu August Bebelille, mutta on samalla tarkoitettu kaikille Saksan sosdem puolueen johdon jäsenille. Kirjeen luonnoksen on laatinut Engels syyskuun puolivälissä v. 1879, ja kun Marx oli palannut Lontooseen (syysk. 16 p:nä) käsittelivät he kirjeen yhdessä. Ja Bebel viittaa muistelmissaan siihen, että kirje on lähtöisin myöskin Marxilta, eikä Engelsiltä yksin, ja että se on luonteeltaan virallinen. Hän kirjoittaa: "He (Marx ja Engels) laativat kirjelmän (expose), jonka lähettivät puolueryhmälle". Marx itse kirjoittaa syysk. 19 p:nä v. 1879 Sorgelle, että Engels on laatinut "kiertokirjeen Bebelille ym.", jotta siihen "Saksan puolueen johtajat tutustuisivat". Leninkin viittaa tähän asiapaperiin, Marxin ja Engelsin väliseen kirjevaihtoon nojaten (vaikkakin hänelle asiapaperin sisältö oli tuntematon): "Marx ja Engels kääntyivät kiertokirjeellä välittömästi Bebelin, Liebknechtin ym. sosialisdemokraattisen puolueen johtajien puoleen" (Lenin, Kootut teokset, XI, s. 169).

Ennen kiertokirjettä lähetti Engels Bebelille elok. 4 p:nä 1879 kirjeen, joka käsitteli samaa kysymyspiiriä.

Molemmat asiapaperit julaistaan ensi kerran (otteita "kiertokirjeestä" julaistiin "Pravdassa" kesäk. 19 p:nä 1931).

Marx-Engels instituutti.

I.

Engelsin kirje August Bebelille.

Lontoo, elok. 4 p. 1879.

Rakas Bebel!

Senjälkeen kun lähetin Teille kirjeeni heinäk. 25 p., ilmoitti Hirsch meille uutta lehteä koskevasta kirjevaihdostaan Bernsteinin ja Liebknechtin kanssa. Tämän mukaan ei asianlaita ole läheskään siten kuin Teidän kirjeidenne pohjalla olisimme oikeutetut olettamaan.

Sen johdosta, että Hirsch aivan oikeutettuihin kysymyksiinsä, mitä päätöksiä lehden suhteen on tehty ja kuka lehteä rahastaa ja ohjaa, sai Liebknechtiltä vain vastauksen "puolue plus Höchberg" ja uusia vakuutteluja, että kaikki on järjestyksessä, olimme me jo pakotetut olettamaan, että lehteä rahastaa Höchberg ja että "me", joille E. Bernsteinin kirjeen mukaan on annettu "näyttämölle asettaminen ja valvonta", ovat taaskin Höchberg ja hänen sihteerinsä Bernstein.

Juuri saapunut Bernsteinin toinen kirje Hirschille osoittaa, että asianlaita on tosiaan näin.

Nyt ette voi olla huomaamatta, että ne virheet, joista varoitin viime kirjeessäni, tulevat nyt melkein väistämättömästi olemaa lehden syntymävikana. Höchberg on osoittanut teorian alalla olevansa varsin sekapäinen ja käytännön alalla hillittömän veljeilyhaluinen jokaisen kanssa, joka vain sanoo olevansa **sosiaalinen,** eikä edes sosialistinen. "Zukunft'issa" on hän esittänyt näytteensä, joka teorian ja käytännönkin alalla halventaa puoluetta.

Puolue tarvitsee ennenkaikkea **poliittista** äänenkannattajaa. Höchberg on kuitenkin parhaassa tapauksessa aivan epäpoliittinen mies, ei edes **sosialidemokraatti,** vaan **sosiali-filantrooppi.** Bernsteinin kirjeen mukaan **ei lehden pidä olla ollenkaan poliittisen,** vaan vain periaatteellisesti sosialistisen, s.o. tuollaisissa käsissä ehdottomasti sosiali-filantrooppisen, "Zukunft'in" jatkoa. Tällainen lehti edustaa puoluetta vain siinä tapauksessa, jos puolue haluaa alentua laahustamaan Höchbergin ja hänen kateederi-sosialististen ystäviensä hännässä. Jos puoluejohto tahtoisi asettaa proletariaatin Höchbergin ja hänen sekavien ystäviensä johdon alaiseksi, niin tuskinpa vain työläiset lähtisivät heidän mukaansa; hajaannus ja desorganisatsio olisi väistämätön; mutta Most ja täkäläiset kirkujat viettäisivät suurinta riemujuhlaansa.

Näiden seikkojen johdosta, joista me emme mitään tienneet silloin kun kirjoitin viimeisen kirjeeni, katsomme me Hirschin olevan aivan oikeassa, kun hän ei tahdo olla minkäänlaisissa tekemisissä tämän asian kanssa. Samoin on Marxin ja minun laita. Kun me lupasimme avustaa lehteä, niin luulimme me kysymyksen olevan todellisesta puoluelehdestä ja siis lupauksemme pitää paikkansa vain tällaisen lehden suhteen, mutta ei herra Höchbergin yksityisen lehden suhteen, joka on verhottu puoluelehdeksi. Sitä me emme tule avustamaan missään tapauksessa. Tämän vuoksi Marx ja minä järkähtämättömästi pyydämme Teitä olemaan ystävällinen ja huolehtimaan siitä, ettei (meidän nimiämme) meitä mainita lehden avustajina.

II.

Marxin ja Engelsin kiertokirje Bebelille, Liebknechtille, Brackelle ym.

(Lontoon, syys-lokakuu 1879).

Rakas Bebel.

Vastaus kirjeeseenne elok. 29 p:ltä on viivästynyt yhtäältä Marxin pitempiaikaisen poissaolon vuoksi ja toisaalta erinäisten tapausten takia: ensiksi "Richterin" vuosikirjan saapuminen ja sitten itsensä Hirschin tulo.

Olen pakotettu kirjeestänne päättelemään, että Liebknecht ei ole viimeistä kirjettäni näyttänyt Teille, vaikka minä nimenomaan kehoitin. Muussa tapauksessa Te ette varmaan olisi esittänyt minulle niitä samoja perusteluja, jotka Liebknecht esitti ja joihin minä tuossa kirjeessä jo **vastasin**.

Tarkastakaamme puheenaoleva kysymys kohdittain.

1. Keskustelu C. Hirschin kanssa.

Liebknecht kysyy Hirschiltä, ottaisiko tämä vastaan Zürichissä perustettavan puoluelehden toimituksen. Hirsch haluaa tietoja lehden rahastamisesta: mitä varoja on käytettävissä ja kuka ne antaa. Edellistä hän haluaa tietääkseen, ettei lehteä vaan ole pakko lopettaa jo parin kuukauden kuluttua. Jälkimäistä — saadakseen varmuuden siitä, kenellä on rahakukkaro ja siis lopultakin valta lehden sisällön yli. Liebknechtin vastaus Hirschille: "kaikki järjestyksessä, Zürichistä saat lisätietoja" (Liebknecht Hirschille heinäk. 28 p:nä); ei saavu perille. Mutta Zürichistä saapuu Bernsteinin kirje Hirschille heinäk. 24 p:ltä, jossa Bernstein tiedoittaa, että "meidän tehtäväksemme on annettu (lehden) näyttämöllepano ja **valvonta**". Että Viereckin ja **meidän** (Bernsteinin ja kumpp.) välillä oli ollut neuvottelu, jossa katsottiin, että "Teidän asemaanne tulisivat hieman vaikeuttamaan ne erimielisyydet, joita Teillä lyhtymiehenä on eräiden toverien kanssa ollut, mutta **minä** en pidä näitä epäilyjä kovin painavina". Lehden rahastamisesta ei sanaakaan.

Hirsch vastaa heti, heinäk. 26 p. kysymyksellä lehden aineellisesta asemasta. Kuka tovereista on sitoutunut peittämään vajauksen? Kuinka suureen summaan asti ja kuinka pitkäksi ajaksi? — Kysymys toimittajan palkasta ei tässä näyttele kerrassa mitään osaa, Hirsch tahtoo vain tietää "onko lehti varojen puolesta turvattu ainakin vuoden ajaksi".

Bernstein vastaa heinäk. 31 pnä mahdollinen vajaus peitetään vapaaehtoisilla suorituksilla, joista **eräitä** (!) on jo merkitty. Hirschin huomautuksiin suunnasta, minkä hän ajattelee lehdelle annettavaksi, josta alempana, tulee paheksuvia huomautuksia ja **säädöksiä**: "siitä on pitävä huolen **valvontakomitea,** sitäkin enemmän kun se itse on vuorostaan kontrollin alla, s.o. on vastuunalainen. Näistä kohdista olisi Teidän siis sovittava **valvontakomitean** kanssa. Toivotaan vastausta heti, jos mahdollista sähköteitse.

Siis sen sijaan että olisi saanut jonkun vastauksen oikeutettuihin kysymyksiinsä, saa Hirsh tiedotuksen, että hänen pitää toimittaa (lehteä) jonkun Zürichissä istuvan **valvonta**komitean alaisena, jonka katsomukset oleellisesti poikkeavat hänen omista katsomuksistaan ja jonka jäseniä hänelle ei edes mainita!

Aivan oikeutetusti suuttuneena tällaisesta suhtautumisesta katsoo Hirsch paremmaksi sopia asiasta leipzigiläisten kanssa. Hänen kirjeensä Liebknechtille elok. 2 p:ltä täytyy olla Teille tunnettu, sillä Hirsch vaati

seikkaperäisesti tiedoittamaan Teille ja Viereckille. Hirsch suostuu alistumaan jopa zürichiläisenkin valvontakomitean alaiseksi niin pitkälle, että tämän pitää tehdä huomautukset kirjallisesti toimitukselle ja jättää ratkaisu Leipzigin kontrollikomitealle.

Liebknecht sillä välin kirjoittaa heinäk. 28 p. Hirschille: "Luonnollisesti on yritys rahastettu, kun sen takana on koko puolue plus Höchberg. Yksityiskohdista en ole huolissani."

Myöskään seuraava Liebknechtin kirje ei taaskaan sisällä rahastamisesta yhtään mitään, sitävastoin siinä vakuutellaan, että Zürichin komitea ei ole mikään toimituskomitea, vaan ainoastaan **hallinto** ja raha-asiat on uskottu sen haltuun. Vielä elok. 14 pnä kirjoittaa Liebknecht samoin minulle ja toivoo, että meidän pitää taivuttaa Hirsch suostumaan. Te itse olette vielä elok. 29 pnä niin vähän todellisesta asiantilasta selvillä, että kirjoitatte minulle: "hänellä (Höchbergillä) ei ole toimituksessa sen enempää sananvaltaa **kuin kellä muulla tunnetulla puoluejäsenellä tahansa.**"

Lopultakin saa Hirsch kirjeen Viereckiltä, elok. 11 p. jossa myönnetään, että "kolme Zürichissä asuvaa käyvät **toimituskomiteana** lehden perustamiseen käsiksi ja kolmen leipzigiläisen suostumuksella pitäisi niiden valita toimittaja... **mikäli muistan,** oli ilmoitetuissa päätöksissä myöskin sanottu, että kohdassa 2 mainitun (zürichiläisen) perustavan komitean on otettava itselleen sekä poliittinen että rahallinen vastuu puolueen edessä (!)... Tästä asiaintilasta näyttää minusta nyt seuraavan, että... ilman noiden kolmen Zürichissä asuvan myötävaikutusta, joiden tehtäväksi puolue on antanut lehden perustamisen, ei toimituksen vastaanottaminen voi olla ajateltavissa."

Tässä oli nyt Hirschillä lopultakin edes **jotain** määrättyä, vaikkakin vain toimittajan asemasta zürichiläisten suhteen. Nämä ovat **toimitus**komitea; näillä on myöskin **poliittinen** vastuu; ilman näiden myötävaikutusta ei kukaan voi ottaa toimitusta vastaan. Lyhyesti, Hirschille yksinkertaisesti viittaillaan, että hänen on sovittava kolmen miehen kanssa Zürichissä, miehien joiden nimiä hänellä ei yhä vieläkään ole mainittu.

Mutta jotta sekasotku tulisi täydelliseksi, kirjoittaa Liebknecht jälkikirjoituksen Viereckin kirjeeseen "Äsken oli S. B:stä täällä ja **kertoi:** Valvontakomitea Zürichissä **ei** ole, niinkuin Vieheck luulee, toimituskomitea, vaan se on oleellisesti hallintokomitea, joka on puolueelle, s.o. meille, rahallisesti vastuussa lehdestä; jäsenillä on luonnollisesti oikeus ja velvollisuuskin keskustella Sinun kanssasi toimituksesta (oikeus ja velvollisuus), mikä sivumennen sanottuna on **jokaisella** puoluejäsenellä: me **emme** ole valtuuttaneet asettamaan Sinua holhouksen alle".

Kolme zürichiläistä ja yksi leipzigiläinen komitean jäsen — **ainoa,** joka neuvotteluissa oli läsnä, — penäävät, että Hirschin on oltava zürichiläisten virallisen johtokunnan alainen, toinen leipzigiläinen jäsen suoraa kieltää tämän. Ja Hirschin pitäisi kuitekin tehdä ratkaisu, ennenkuin herrat ovat päässeet yksimielisiksi? Että Hirschillä oli oikeus ottaa selko hyväksytyistä päätöksistä, jotka sisälsivät ne ehdot, joiden alaisiksi häntä vaadittiin alistumaan, sitä ajateltiin sitäkin vähemmän, kun leipzigiläisillekään ei näytä edes päähän pälkähtäneen ottaa varma selko noista päätöksistä. Kuinka oli yllämainittu ristiriita mahdollinen?

Vaikka leipzigiläiset eivät voineet päästä yksimielisiksi zürichiläisille annetuista toimivaltuuksista, ovat zürichiläiset siitä täysin selvillä.

Schramm Hirschille elok. 14 p.: "Ellette Te nyt olisi ajoissa kirjoittanut, että samanlaisessa tapauksessa (kuin Kayserin tapaus) tulisitte jälleen menettelemään samoin ja että siis on odotettavissa samanlainen kirjoitustapa, niin me emme tuhlaisi sanaakaan siitä. Mutta näinollen täytyy meidän, tuo Teidän selityksenne huomioon ottaen, pidättää itsellemme ratkaisuvalta uuteen lehteen otettavien kirjoitusten suhteen."

Kirje Bernsteinille, jossa Hirschin piti tämä sanoman, on päivätty heinäk. 26 p:nä siis **kauan** tuon Zürichin konferenssin jälkeen, jossa oli määritelty kolmen zürichiläisen valtuudet. Mutta Zürichissä heku-

moidaan jo niin varmasti byrokraattisen kaikkivaltansa tunnossa, että vastaukseksi tähän Hirschin myöhempään kirjeeseen vaaditaan jo uutta toimivaltuutta, oikeutta **ratkaista** otetaanko kirjoitus (lehteen) vai ei. Toimituskomitea on jo **sensuurikomitea.**

Vasta sitten, kun Höchberg tuli Pariisiin, sai Hirsch tietää kumpaisenkin komitean jäsenten nimet.

Kun siis neuvottelut Hirschin kanssa menivät myttyyn, niin mikä oli syys?

1. Niin leipzigiläisten kuin zürichiläistenkin itsepäinen kieltäytyminen tiedottamasta hänelle mitään tosiasiallista rahallisesta perustasta ja siis siitä, onko mahdollisuuksia pitää lehti elossa edes vuoden päivät. Merkityn summan sai hän tietää vasta minulta täällä (sen jälkeen kun te olitte minulle sen tiedoittanut). Oli siis tuskin mahdollista aikaisemmin tehdyistä ilmoituksista (puolue plus Höchberg) vetää muuta johtopäätöstä kuin sen, että lehti joka jo nyt on pääasiassa Höchbergin rahastama taikka kuitenkin pian tulee kokonaan riippuvaiseksi hänen avustuksestaan. Ja tämä viimeinen mahdollisuus ei nytkään ole suinkaan ulos suljettu. Summa — jos olen oikein lukenyt 800 markkaa on **täsmälleen** se sama (40 puntaa), minkä täkäläisen Vapauden liiton on täytynyt **ensi vuosipuoliskon** aikana lisätä.

2. Liebknechtin toistama ja sittemmin kokonaan vääräksi osottautunut väite, että zürichiläisillä ei muka ole ollenkaan oikeutta virallisesti kontrolloida toimitusta, ja tästä kasvanut harhakäsitysten komedia.

3. Lopultakin saatu varmuus, että zürichiläisten tehtävänä olisi jopa toimituksen sensurointi, eikä ainoastaan sen kontrollointi, ja että hänelle, Hirschille, jää tässä vain sätkyukon osa.

Että hän tästä kieltäytyi, siitä emme häntä voi moittia. Leipzigin komiteaa on, niinkuin kuulemme Höchbergiltä, vielä vahvistettu kahdella jäsenellä, jotka eivät asu paikan päällä, voi siis nopeasti ratkaista asian vain silloin kun kolme leipzigiläistä ovat yksimieliset. Tämän kautta siirtyy todellinen painopiste kokonaan Zürichiin, ja sikäläisten kanssa ei Hirsch yhtä vähän kuin kukaan muukaan todella kumouksellisesti ja proletaarisesti ajatteleva toimittaja voi kauan työtä tehdä. Siitä myöhemmin.

2. Aiottu lehden suunta

Jo heinäk. 24 p. ilmoittaa Bernstein Hirschille, että erimielisyydet, joita tällä oli lyhtymiehenä eräiden toverien kanssa ollut, vaikeuttaisivat hänen (Hirschin) asemaansa.

Hirsch vastaa, että lehden suunnan ja sisällön pitäisi hänen mielestään olla yleensä saman kuin oli "Lyhdyn" suunta, sellaisen joka Sveitsissä välttää oikeusjuttuja eikä Saksassa tarpeettomasti pelota. Hän kysyy, ketä nuo eräät toverit ovat, ja jatkaa: "minä tiedän vain yhden ja minä sanon teille, että samanlaisen kuririkkomustapauksen toistuessa tulen käsittelemään häntä aivan samalla tavalla."

Uuden virkamiesmäisen sensorinarvonsa tunnossa vastaa Berstein tähän: 'Mitä nyt tulee lehden sisältöön ja suuntaan, niin on valvontakomitean mielipide kertakaikkiaan se että "Lyhty" ei saa olla esikuvana; meidän käsityksemme mukaan pitää lehden vähemmän esiintyä poliittisen radikalismin toitottajana kuin olla sisällöltään periaatteellisesti sosialistinen. Sellaisia tapauksia kuin hyökkäys Kayseria vastaan, mitä kaikki toverit poikkeuksetta (!) paheksuivat, on hinnalla millä hyvänsä vältettävä."

Ja niin edelleen, ja niin edelleen. Liebknecht nimittää hyökkäystä Kayseria vastaan "pukiksi" ja Schramm katsoo sen niin vaaralliseksi, että tuomitsee sen perusteella Hirschin sensuurin alaiseksi.

Hirsch kirjoittaa vielä kerran Höchbergille, että sellaista tapausta kuin Kayserin tapaus oli "ei voi tulla, jos on olemassa virallinen puoluelehti, jonka selviä ohjeita ja hyväätarkoittavia neuvoja joku edustaja ei voisi noin julkeasti huomiotta jättää".

Myöskin Viereck kirjoittaa, että uudelle lehdelle "on säädettävä kiihkoton sisältö ja kaikkien esiintyvien erimielisyyksien mahdollisimman tarkoin sivuuttaminen", se ei saa olla mikään "suurennettu Lyhty" ja Bernsteiniä "voitaisiin korkeintaan moittia siitä, että hän on liian maltillisen suun-

nan mies, jos se nyt on mikään moite tämmöisenä aikana, jona emme kuitenkaan voi purjehtia avoimin lipuin."

Mikä sitten on tuo Kayserin tapaus, tuo anteeksiantamaton rikos, jonka Hirsch muka on tehnyt? Kayser puhuu ja äänestää valtiopäivillä suojelustullien puolesta — ainoa sosialidemokraattisista edustajista, joka näin tekee. Hirsch syyttää Kayseria puoluekurin rikkomisesta, koska hän

1. oli äänestänyt välillisten verojen puolesta, joiden poistamista puolueohjelma ilmeisen selvästi vaatii;

2. myönsi Bismarckille rahaa ja siten rikkoi puoluetaktiikkamme ensimäisen perussäännön: tälle hallitukselle ei ropoakaan.

Molemmissa kohdissa on Hirsch kieltämättä oikeassa. Ja sen jälkeen kun Kayser oli jalkoihin polkenut toisaalta puolueohjelman, jota noudattamaan edustajat ovat kongressipäätöksen kautta niinsanoaksemme vannoutuneet, ja toisaalta puoluetaktiikan järkähtämättömän, ensimäisen perussäännön, oli äänestänyt Bismarckille **rahaa kiitokseksi sosialistilaista,** oli Hirschillä samaten meidän mielestämme täysi oikeus hyökätä hänen pimppuunsa niin kovasti kuin hän teki.

Me emme ole koskaan voineet ymmärtää, miten Saksassa on voitu niin suuresti vimmastua tästä hyökkäyksestä Kayserin kimppuun. Nyt kertoo Höchberg minulle, että "fraktsio" oli antanut Kayserille **luvan** hänen esiintymiseensä ja tämän luvan takia pidetään Kayseria syyttömänä.

Jos näin on, niin on se jo toki liian paksua. Ensiksikin Hirsh saattoi tietää tästä salaisesta päätöksestä yhtä vähän kuin muukaan maailma. Siten tulee tämän historian kautta vain yhä suuremmaksi se puolueen häpeä, joka aikaisemmin oli voitu vierittää yksin Kayserin niskoille, ja niinikään suuremmaksi Hirschin ansio, hän kun avoimesti koko maailmalle paljasti tuon Kayserin inhottavan puheen ja sitäkin inhottavamman äänestyksen ja siten pelasti puolueen kunnian. Vai onko Saksan sosialidemokratia tosiaan parlamenttarismin taudin saastuttamana ja uskooko se että kansanvaalin kautta on pyhä henki laskeutunut valittujen ylle ja se muuttanut ryhmän istunnot erehtymättömiksi kirkolliskokouksiksi ja ryhmän päätökset koskemattomiksi dogmeiksi?

Virhe on epäilemättä tehty, mutta sitä ei ole tehnyt Hirsch, vaan edustajat jotka päätöksellään ovat Kayseria suojelleet. Ja jos ne, joiden tehtävänä ennenkaikkea on puoluekurin ylläpidon huomioon ottaminen, itse tuollaisella päätöksellä tätä puoluekuria noin selvästi rikkovat, niin se on sitäkin pahempi. Mutta vieläkin pahempi on, kun juletaan uskontoa, että puoluekuria ei ole rikkonut Kayser puheellaan ja äänestyksellään eivätkä muut edustajat päätöksellään, vaan että on rikkonut Hirsch, joka tästä hänelle vielä lisäsi tuntemattomasta päätöksestä huolimatta hyökkäsi Kayserin kimppuun.

Varmaa on muutoin, että puolue on suojatullikysymyksessä ottanut saman epäselvän ja epäröivän kannan kuin tähän asti miltei kaikissa käytännöllisiksi tulleissa taloudellisissa kysymyksissä, esim. rautatiekysymyksessä. Tämä johtuu siitä, että puoluelehdet, ja nimenomaan "Vorwärts", ovat mieluummin askarrelleet tulevaisuuden yhteiskunnan rakentelussa, sen sijaan että olisivat väitelleet näistä kysymyksistä. Kun suojatullikysymys tuli sosialistilakien **jälkeen** äkkiä käytännön kysymykseksi, erosivat mielipiteet toisistaan mitä erilaisimmiksi vivahteiksi, eikä paikan päällä ollut yhtään ainoaa, jolla olisi ollut edellytys selvän ja oikean päätelmän muovaamiseen, nim. joka olisi tuntenut Saksan teollisuuden suhteet ja sen aseman maailmanmarkkinoilla. Suojatulleja suosivat virtaukset siellä täällä valitsijain keskuudessa eivät voineetkaan jäädä ilmenemättä, se olisi toki myös pitänyt ottaa huomioon. Ainoalle tielle, joka olisi johtanut ulos tästä sekamelskasta, siten että kysymystä olisi käsitelty pelkästään poliittisesti (niinkuin Lyhdyssä tehtiin), ei tarmolla lähdetty; niinpä saattoikin käydä siten, että puolue tässä väittelyssä esiintyi aluksi vitkastellen, epäröiden ja epäselvästi ja lopuksi Kayserin kautta ja kanssa perinpohjin häpäisi itsensä.

Hyökkäys Kayseria vastaan otetaan nyt aiheeksi, johon nojaten Hirschille saarnataan kaikissa äänilajeissa, että uusi lehti

ei millään muotoa saa jäljitellä Lyhdyn hurjia otteita, sen pitää vähemmän esiintyä poliittisen radikalismin toitottajana kuin olla sisällöltään periaatteellisesti sosialistinen ja kiihkoton. Eikä Viereck tee tätä yhtään vähemmän kuin Bernstein, joka Viereckistä näyttää oikealta mieheltä nimenomaa sentähden, että tämä (Bernstein) oli liian maltillinen, sillä eihän nyt voida purjehtia avoimin lipuin.

Mutta miksi sitten ylipäänsä mennään ulkomaille, jollei siksi, että purjehdittaisiin avoimin lipuin? Rajan takana sitä ei mikään estä. Saksan paino-, yhdistys- ja rikoslait eivät ole Sveitsissä voimassa. Siellä siis ei ainoastaan voida sanoa niitä samoja asioita, joita kotona Saksan tavanomaisten lakien takia ei voitu sanoa ennen sosialistilakejakaan, siihen ollaan myös **velvolliset.** Sillä tässä ei olla pelkästään Saksan edessä, vaan ollaan Europan edessä, ja niin pitkälle kuin **Sveitsin** lait sallivat, on velvollisuus peittelemättä esittää Europalle Saksan puolueen tiet ja päämäärät. Joka Sveitsissä tahtoisi sitoa itsensä **Saksan** lakeihin, osoittaisi vain, että hän on näiden Saksan lakien arvoinen ja että hänellä ei ole tosiasiassa sanottavana mitään muuta kuin mikä oli Saksassa ennen poikkeuslakia sallittu sanoa. Myöskään sitä mahdollisuutta, että toimitukselta tilapäisesti riistetään paluuoikeus Saksaan, ei saa ollenkaan huomioon ottaa. Joka ei ole valmis tätä vaarantamaan, se ei ole kelvollinen noin näkyvälle kunniapaikalle.

Enemmänkin. Saksan puolue on poikkeuslailla julistettu valtiolliseen pannaan nimenomaan **siksi että** se oli ainoa vakava oppositsiopuolue Saksassa. Jos se ulkomaisessa lehdessä kiittää Bismarckia luopumalla tästä ainoan vakavan oppositsiopuolueen osasta, esiintymällä kilttinä ja kesynä, ottamalla potkun kiihtymättä vastaan, niin osoittaa se vain että oli tuon potkun ansainnut. Kaikista v. 1830 jälkeen ulkomailla ilmestyneistä emigranttien lehdistä on Lyhty varmasti maltillisimpia. Mutta jos Lyhty jo oli liian julkea, niin uusi lehti voi vain komprometoida puolueen aatetoverien silmissä Saksan ulkopuolella.

(Jatkuu.)

Katsauksia

Luhistuvan kapitalismin emämaan viimepäiväin ilmiöistä.

Englannin valuutta on ollut suhteellisen horjumaton, sen laivasto ja armeija ovat olleet sokean kuuliaisia ja häikäilemättömiä niin Suur-Britannian omien alusmaiden kuin muidenkin imperialistivaltain siirtomaiden alkuasukasjoukkojen kapinain veriin tukahduttamisessa ja puolisiirtomaiden "rauhoittamisessa." Ja muuten Englannille vihamielistenkin kapitalistimaiden porvaristo on aina katsonut velvollisuudekseen korostaa, että englantilaiset työläiset ja heidän johtajansa ovat esimerkillistä väkeä, sillä he asettavat aina isänmaan edut luokkaetujensa edelle. Sanalla sanoen Englanti on ollut kapitalistisen järjestelmän ja luokkarauhan emämaana reformistisine "työväen hallituksineen", joka on johdonmukaisesti ajanut imperialistista ulkopolitiikkaa ja rosvoavan ja riistävän porvariston etujen mukaista sisäpolitiikkaa, työläisten elinehtojen kuristamista, ilman että se olisi herättänyt vakavampaa liikehtimistä työläisjoukkojen keskuudessa.

Kapitalistista maailmaa jäytävä talouspula on kuitenkin iskenyt luisevan kouransa niin lujasti Englanninkin imperialismin ruumiiseen, että kaikki ennen horjumaton nyt vapisee ja rakoilee.

Tulossa olevan romahduksen ja järjestelmän luhistumisen pelko pakotti muuten niin kunnialla imperialistisen porvariston etuja ajaneen "työväenhallituksen" kuukauden päivät sitten eroamaan. Mac Donald "sosialistisine" ministereineen kyllä laati ja

osaltaan toteuttikin kapitalistien vaatimukset työttömyysavustuksen poistamisesta ja supistamisesta, työpalkkojen ja merisotilaiden palkkojen alentamisesta y.m. "taloudellisesta säästäväisyydestä", mikä kaikki merkitsi työtätekevien joukkojen elämän jatkuvaa kurjistuttamista. Mutta porvariston asettama pulaohjelma oli kuitenkin niin raskasta, että hallitustuoleilla istuvat sosialipetturit katsoivat terveelliseksi saada siitä vastaamaan "koko kansan" s.o. myös imperialistisen porvariston pääjohtajat.

Ja niin erosikin "työväenhallitus" ja tilalle muodostettiin Mac Donaldin johtama "kansallinen" hallitus. Se kävi jatkamaan "työväen hallituksen" "pulastapelastumis politiikkaa". Punnan arvoa koetettiin kaikin tavoin pysyttää horjumattomana. Siihen uhrattiin suuria lainoina saatuja summia, puhumatta palkkojen alennusten kautta saaduista "säästöistä". Mutta mikään ei auttanut. Pula syveni.

Tällöin Englannin imperialismin "hätähallitus" päätti avoimesti tunnustaa, että Englannin talous on niin luhistunut, että se lakkauttaa rahan kultakannan voimassaolon, toisin sanoen, että Englannin pankeilla ei ole enää velvollisuutta taata kultaperusteella punnan kurssia.

Paitsi Englannissa, aiheutti tämä paniikin kaikkialla kapitalistisessa maailmassa. Pörssit sulkeutuivat hätääntyneiden raharuhtinaiden käskystä, arvopaperien kurssit alenivat jyrkästi. Heti Englannin hallituksen päätöksen ja Lontoon pörssin sulkemisen tultua tunnetuksi suljettiin Berlinin, Wienin, Brüsselin, Köpenhaminan, Tokion, Bernin, Geneven y.m. pörssit, samalla kun punnan arvo kaikkialla aleni 15—18%. Erikoisen raskaana lankesi tämä imperialistista emämaata kohdannut romahdus muutenkin niin lujilla pidetyn Intian ylle. Intian varakuninkaan määräys Intian rupinin kultakannan peruuttamisesta merkitsee maan koko finanssijärjestelmän luhistumista, sillä se luo erittäin suotuisat edellytykset englantilaisten tavarain tuonnille maahan, samalla heikentäen maasta vientiä.

Sosialipetturi Snowden on koettanut rauhoittaa parlamenttia ja sen kautta koko porvarillista maailmaa sillä, että pula on ohi menevä ja että "maan omien varain" mobilisoimisen kautta punta saadaan jälleen vanhaan imperialistisen komentajan arvoonsa. Lievimmin sanoen tämä tuntuu kuitenkin hätävalheelta, sillä Englannin kauppabalanssi on vuosi vuodelta tullut yhä passiivisemmaksi, teollisuus kuoleentuu, laivarahtaus ei tuo suuria ylivoittoja ja velkataakka, joka v. 1924 teki 4,5 miljaardia puntaa (45 miljaardia ruplaa), tekee tällä hetkellä jo 7,5 miljaardia puntaa. Kun yleisen tuotanto- ja kauppaelämän lamaannuksen tuloksena on valtion tulojen jatkuva supistuminen, niin yksin noiden summattomien velkojen korot tekevät mahdottomaksi budjetin tasapainon säilyttämisen, tai paremminkin sen saavuttamisen, ja samalla ovat varmana esteenä punnan arvon vakiintumiselle.

Tämän ymmärtäen Ranskan rahaministeri lausuikin, että "Englannin punnan pelastaminen on kansainvälinen tehtävä, sillä jos punta menettää arvonsa, niin koko maailman finanssisysteemi on mitä vakavimman uhkan alainen". Puhuessaan punnan kansainvälisestä pelastamisesta hän ja muut kansainvälisen imperialismin asianajajat täysin käsittävät, että maailman talouspula on siirtynyt uudelle asteelle, että Saksan, Itävallan, Unkarin, Brasilian y.m. maiden miltei täydellisen vararikon jälkeen tulee m. m. suurimmillekin imperialistimaille vuoro luhistua kapitalistisen järjestelmän synnyttämän talouspulan kurimoon. Ja jos kansainvälinen porvaristo todellakin piti suurimpana saavutuksenaan kapitalismin väliaikasen vakiintumisen kaudella yhtenäisyyden aikaansaamista rahamarkkinoilla kultakannan pohjalla, niin nyt yleismaailmallinen talouspula hävittää nämä "saavutukset."

Edellä esitetty Englannin punnan putoaminen, kriisin jyrkkä kärjistyminen, tapahtui sen jälkeen kun "työväenhallituksen" määräystä "taloudellisesta säästäväisyydestä" oli alettu toteuttaa myös sotalaivastossa, alentamalla alintenpalkattujen matruusien palkkoja, mikä aikaan sai yleisen levottomuuden koko laivastossa. Tämä toimenpide aiheutti sen, että Englannin laivaston matruusit ensi kertaa tässä laajuudessa niskuroivat, lakkoilivat, pitivät kokouksia,

vaativat peruutettavaksi hallituksen määräykset, antoivat palttua amiraaliensa käskyille. Ja kun korkein johto oli pakoitettu laskemaan manöövereille lähetetyt sotalaivat takaisin satamiin ja laskemaan merisotilaat maihin, niin ensi kerran Englannin imperialismin historiassa tapahtui todellinen veljestyminen, maasotaväen ja merisotilaiden välillä. Satamakaupungeissa näkivät laivastopoliisit ja upseeristo merisotilaiden ja työläisten yhteisiä mielenosoituksia ja kuulivat heidän vallankumouksellisia laulujaan — mutta eivät rohjenneet täyttää pyövelitehtäviään — ampua ja patukoida, sillä maasotaväen ja poliisienkin keskuudessa vallitsi levottomuus samaisen palkkojen alennuksen takia.

Nämä Englannin laivaston tapahtumat järkyttivät yhtä paljon Englannin kuin muidenkin maiden imperialisteja. Kansainvälinen porvaristo käsittää vallan mainiosti, että Englannin laivaston tehtävänä ei ole vain Englannin imperialismin omien asemien suojeleminen yhä voimakkaammaksi käypiä siirtomaiden kansallis-vallankumouksellisia joukkojen hyökkäyksiä vastaan, vaan myöskin kansainvälisen imperialismin asemien puolustaminen ja viime aikoina nopeasti vallankumouksellistuvan Englannin proletariaatin kurissa pitäminen.

Vaikka Englannin hallitus virallisesti ilmoittaakin, että laivastossa on jälleen vallalla vanha englantilais-patrioottinen rauha ja järjestys, niin samalla kuitenkin Englanninkin porvarilehdet kauhistuneina kertovat, että suurimmilla linjalaivoilla toimivat edelleen salaiset lakkokomiteat, että matruusit ovat salaisten järjestöjensä kautta sopineet siitä, että jos hallitus aikoo toteuttaa nyt jo 10 prosenttiin alentamansa palkkojen alennussuunnitelman (alunperin 25 %), niin koko maailman suurimman imperialistisen laivaston miehistö tekee lakon. Saattaa toistua Mustanmeren kunniakkaan Patjomkinin esimerkki moninkertaisessa mittakaavassa. Ja porvarillista maailmaa vieläkin enemmän tärisyttävä on se Englannin kommunistilehden "Daily Workers'in" laivastokirjeenvaihtajan ilmoitus, että "laivastossa levitetään kommunististen matruusien neuvoston allekirjoittamia julistuksia, joissa vaaditaan taisteluun pienintäkin palkkojen alennusta vastaan, kehoitetaan kaikilla laivoilla järjestämään salaisia komiteoita taistelua varten palkkojen alennusta vastaan, luopumaan uskosta parlamentin ja työväenpuolueen taholta tulevaan apuun ja kaikkialla tukemaan muiden työläisten palkka- ja oikeustaistelua. "Daily Workers'in" numeroita pitää lähettää satamakaupunkeihin entistä enemmän."

Tällainen on tilanne luhistuvan kapitalismin emämaassa Englannissa. Punnan arvon putoaminen ja liikehtiminen imperialismin klassillisimmassa laivastossa ei osoita vain Englannin, vaan koko kansainvälisen imperialismin heikentymistä. Se on osoituksena kapitalistisen maailman pulan jatkuvasta kärjistymisestä. Englanti on tällä hetkellä kuumemittari, jonka vaihteluita koko sairas kapitalistinen maailma jännittyneenä seuraa.

TOIMITUSKOLLEGIO: J. K. Lehtinen (vastaava toimittaja), J. A. Lehtosaari, Y. Sirola, K. Rovio, V. Ojanen, V. Lattunen ja Y. Karppanen.

Ленинградский Областлит № 21532. Заказ 1. Тираж 1000 экз.

Типография „Кирьянова", Харьковская 9.

VALMISTEILLA OLEVAA KIRJALLISUUTTA:

MARCEL CACHIN

SODAN VAARAN VOIMISTUMINEN

BERMAN

OPPI NEUVOSTOVALTIOSTA

LETONMÄKI

KARJALAN HISTORIA

JOHN REED:

KYMMENEN PÄIVÄÄ

K. N. KRUPSKAJA

ELÄMÄNTAPA-KYSYMYKSISTÄ

BOTSHAROV:

LUOKKATAISTELUN HISTORIA

Valtion Kustannusliike KIRJA

HINTA 50 kop.

Коммунисти № 9 (81)

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗД-ВО „КИРЬЯ“
ЛЕНИНГРАД 1931 ПЕТРОЗАВОДСК